

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 14

STEVILKA 4

ZIRI, 1. APRIL 1975

Zaključni račun za leto 1974

Zaključili smo poslovno leto 1974. Prav gotovo nas vse zanima, kako smo v tem letu poslovali in kakšne uspehe smo dosegli.

TOZD Proizvodnja

CELOTNI DOHODEK je porasel v primerjavi z letom 1973 za 29 %. Tudi materialni izdatki so precej večji ter so tako vplivali na procentualno nižji porast dohodka t. j. 17 odst. Med stroški je poleg porabljenega materiala omembe vredna postavka amortizacija. Amortizacija po predpisani stopnji je višja za 58 % in to predvsem zaradi novega zakona o amortizaciji, ki predpisuje, da je potrebno obračunati za vsa osnovna sredstva, ki se uporabljajo v dveh izmenah še dodatno 25 odst. Poleg tega smo to amortizacijo povečali še zaradi povečanja cen delovnih sredstev in gradbenih storitev v letu

1974 in sicer za 26 %. Amortizacija nad predpisano stopnjo je za 47 % nižja, v skupnem znesku smo obračunali za 25,4 % manj amortizacije, kot preteklo leto. Iz dohodka smo pokrili vse pogodbene in zakonske obveznosti (predvsem zadnje so zelo porastle), osebne dohodke ter ustvarili lastne sklade. V rezervni sklad smo v primerjavi s preteklim letom dali več za 17 %, v sklad skupne porabe za 80 odst., v poslovni sklad 84 %. Poleg omenjenega smo usmerili v poslovni sklad še znesek za pokritje posojila nerazvitim republikam in v skupne rezerve, oba zneska sta v primerjavi z letom 1973 večja za 22 %. Rezervirali smo tudi sredstva za odvod

obveznosti po samoupravnih sporazumih v skupnem znesku din 1.350.000,00.

Vse leto smo dopolnjevali naša obratna sredstva s kratkoročnimi krediti in to predvsem s krediti za izplačilo osebnih dohodkov. V primerjavi z letom 1973 smo koristili manj kreditov, ker v letu 1974 nismo najemali kreditov za uvoz. V prvem polletju so odobreni krediti zadostovali, v drugem pa zaradi nelikvidnosti poslovnih banke nismo prejeli sredstev v zadostni višini, kar se je odrazilo pri podaljševanju plačilnega roka dobaviteljem. Kljub temu smo se vedno trudili, da nismo dobaviteljem povzročali težav z odpisovanjem terjatev, starejših od 90 dni.

V juliju smo prvič dvignili osebne dohodke delno v gotovini, delno na hranilne knjižice. Smatrali smo, da je zahteva banke glede varčevanja nepomembna, kasneje pa je banka ugotovila, da pridno varčujemo. Tako smo lahko v lanskem letu štirikrat prejeli kratkoročni kredit za dvig osebnih dohodkov; čeprav ta kredit lahko koristimo le približno 10 dni, nam je v kritičnih trenutkih dobrodošel.

V letu 1974 smo nabavili osnovnih sredstev za okrog 945 starih milijonov. V glavnem smo nabavili novo opremo za proizvodnjo, predvsem za oddelek plastike.

Zaloge repro-materiala so v primerjavi z letom 1973 porasle za 17 %, nedovršena proizvodnja za 12 %. Zaloge gotovih izdelkov so nižje za 30 % po količini, po vrednosti pa za 21 %.

Osebnih dohodki so v primerjavi s preteklim letom porasli za 13 %. V letu 1974 smo povišali oceno za eno točko in s tem povečali osnovo za izračun osebnih dohodkov za 1.— din na uro. Za tekoče leto smo izplačali poprečni osebni dohodek v višini din 2.339.—. Torej, prejeli smo razmeroma nizke osebne dohodke. Upamo, da bo novi sporazum o delitvi osebnih dohodkov, ki je v pripravi, dvignil naše poprečje na raven sorodnih podjetij.

TOZD Prodaja

Celotni dohodek je porasel za 16 %, dohodek pa kar za 52 %. Precej višje so tudi pogodbene in zakonske obveznosti. Osebnih dohodki so višji v primerjavi z letom 1973 za 21 %. Poprečno izplačani osebni dohodek za leto 1974 znaša 2.919 din. Kot v TOZD proizvodnja smo tudi v TOZD prodaja pokrili iz dohodka vse pogodbene in zakonske obveznosti osebne dohodke ter odvedli v lastne sklade procentualno celo več kot v TOZD proizvodnja. Za obveznosti po samoupravnih sporazumih smo rezervirali iz dohodka 86.714 din. Celotna amortizacija je za 9 % višja kot v preteklem letu.

V TOZD prodaja nismo pokrivali poprečnih zalog po zaključnem računu za leto 1973 z lastnimi viri, oziroma tovrstnimi krediti. Tako v omenjeni TOZD prvo polletje nismo smeli vlagati v nove investicije. Šele konec junija je poslovna banka izvršila konverzijo ter tako spremenila kratkoročni kredit v kredit za trajna obratna sredstva, delno pa odobrila nov kredit. Pred nakazilom tega kredita nam je banka postavila pogoje, da preidemo na izplačilo osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic. Pogoji smo izpolnili in TOZD prodaja je postala zopet investicijsko sposobna, t. j. pridobila si je pravico do vlaganja v nove investicije. Tudi TOZD prodaja ni povzročala svojim dobaviteljem težav glede plačila oziroma odpisa terjatev, starih nad 90 dni. Zaloge gotovih izdelkov domače in tuje obutve so po količini padle, prve za 10 %, druge pa za 16 %, po vrednosti pa so porasle za 10 %, oziroma 8 %.

Če se na kratko ozremo na teh nekaj podatkov, lahko ugotovimo, da smo imeli v letu 1974 težave tako pri najemanju kreditov, kot pri investicijah. Zato pa je tembolj razveseljivo dejstvo, da po zaključnem računu pokriva poprečne zaloge obe TOZD, torej imata obe pravico investirati, kar pa je glede na to, da želimo pričeti z gradnjo, zelo pomembno. Najboljše rezultate smo lahko zabeležili zadnja dva meseca, zato pa upamo in želimo, da v letu 1975 ne bomo popustili.

Ana STRLIC

Letos bomo veliko investirali

Investicijski plan je v TOZD Proizvodnja za leto 1975 razmeroma zelo visok. Vsak dan se srečujemo z večjo prostorsko stisko; proizvodnji moramo omogočiti vsaj zasilne pogoje za normalno obratovanje, na račun tega trpijo predvsem skladišča.

V letu 1975 bomo v strojno opremo investirali le v najnujnejših primerih, to je v primeru zamenjave popolnoma dotrajanih strojev in manjše povečanje strojnega parka v izdelovalnicah zgornjih delov. Skratka, za razliko od prejšnjih let, bomo izredno štedili pri nakupu opreme, glavna sredstva v investicijskem planu so namenjena za zidavo novih proizvodnih in skladiščnih prostorov v Zireh in na Colu. Smo namreč v fazi, ko nam ne primanjkuje toliko opreme in strojev, kot pa ustreznih prostorov. Z izgradnjo nove proizvodno-skladiščne hale v Zireh bi se vsaj za določeno obdobje rešilo vprašanje pomanjkanja skladiščnih prostorov za repro material in gotovo izdelke, prav tako pa bi tudi proizvodnja plastičnih izdelkov s tem pridobila ustrezne prostore.

Z novo zgrajeno halo na Colu in zaposlitvijo novih delavcev pa naj bi se dokončno rešilo pomanjkanje zgornjih delov in vprašanje nadurnega dela v obstoječih izdelovalnicah zgornjih delov.

Investicijski plan je zelo optimističen, obsežnejši, uredničev plana pa bo zahtevala veliko lastne udeležbe sredstev, še posebno pazljivi bomo morali biti pri pokrivanju zalog gotovih izdelkov in osnovnih materialov ter polizdelkov z lastnimi obratnimi sredstvi.

Vodja TOZD proizvodnja
Anton Klemenčič

Važno obvestilo samoupravljalcem

Skupščina SR Slovenije je v začetku letošnjega leta začela izdajati »Poročevalca« kot uradno glasilo za obveščanje delegacij in delegatov temeljnih samoupravnih skupnosti in organizacij. Njegova naloga je na zgoščen način in pravočasno posredovati skupnostim in delegacijam skupščinsko gradivo, o katerem delegati odločajo v zborih, in zagotoviti še druge pomembne informacije iz dela skupščine, njenega izvršnega sveta in upravnih organov. Poleg tega bo »Poročevalec« po dogovoru med Skupščino SFRJ in skupščinami republik in pokrajin prinašal na enak način obdelano tudi njeno gradivo, saj izhajata obe skupščini iz enotne delegatske osnove. »Poročevalec« bo izhajal dvakrat na mesec, po potrebi tudi v posebnih številkah.

Gre potemtakem za glasilo, ki pomeni v celotnem sistemu informiranja delovnih ljudi in občanov in njihovih skupnosti in delegacij enega izmed osnovnih pogojev za njihovo delo, tako v delegacijah kot v konferencah delegacij, v občinskih skupščinah, v republiški skupščini in Skupščini SFRJ. Z njim si bodo delegacije pomagale pri opravljanju dolžnosti, ki jim jih nalagajo delovni ljudje in občani, in pri uresničevanju njihovih pravic, da so obveščeni o vsem, kar je predmet razpravljanja in odločanja v skupščinah.

Razgovor za uredniško mizo

Uvedli smo novo rubriko RAZGOVOR ZA UREDNIŠKO MIZO. Povabili smo nekatere vodilne delavce in skupaj obravnavali

problem gradenj

1. vprašanje

Nova hala bo? Kdaj? Kakšen bo razpored prostorov ter koliko kvadratnih metrov odpade na skladišče gotovih izdelkov?

REJC:

Hala bo sigurno. Končni načrti predvidevajo 4.200 m² veliko halo. Polovica bo namenjena plastiki, polovica bo za skladišče.

KLEMENCIC:

Nekaj stvari še moramo urediti. Računamo, da bi halo začeli graditi v spomladanskih mesecih, končana pa naj bi bila do zime — vsaj za zasilno koriščenje. Po mojem mnenju se vse do konca leta 1975 ne bo dalo urediti, tako da bi bilo tudi za proizvodnjo vse urejeno.

2. vprašanje

Plastika rabi prostore. Te zagotovimo tako, da izpraznimo skladišče materiala, ki mu obenem zagotovimo prostore v skladišču gotovih izdelkov. Ta se mora izprazniti, kam in kako pa je njihova stvar. Zakaj tako?

KLEMENCIC:

Plastika rabi prostore. Prav gotovo je prva proizvodnja. Moramo se držati planov, osvajati pa tudi domače tržišče. Nekatere kupce smo si pridobili in škoda bi bilo, da

bi jih izgubili. Prav gotovo bodo v letu 1976 naše kapacitete velike in takrat bomo rabili kupce na domačem in na tujem tržišču. Delo plastike smo povečali, da bi za leto 1975 lahko izpolnili vsa naročila.

REJC:

Res pospešeno je treba delovati na tem, da bo skladišče imelo ustrezne prostore. Vsi se zgražamo, vendar nas je v principu vodilo pri tem to, da smo imeli veliko naročil. Potem pa smo morali to hitro narediti, to seveda ni bilo prijetno za prizadete.

BEOVIC:

Zavedati bi se morali, da ima vsaka proizvodnja prioriteto pred skladiščem. Prva je proizvodnja. Govori se, kako je plastika vzela en kos skladišča. Prostore je vzela v proizvodnji, prostore bo še imela v hali, v vzorčni sobi. To je še edini prostor, ki smo ga najlažje dobili.

3. vprašanje

Ali ima strokovni team v načrtu modernizacijo v skladiščih (palete, viličarji) in ali bo nova hala funkcionalno in opremsko tako urejena, da bo dana možnost modernizacije, ali bomo ostali na ravni dela v skladiščih pred 20 leti, na kateri smo še sedaj. To velja za surovine,

repromaterial in gotove izdelke.

SUBIC:

Prostor za to stvar je pripravljen. Mišljeno je, da bi imeli viličar, transportne poti, vse to bi bilo treba planirati.

KLEMENCIC:

Planirali smo viličar, ki bo sodeloval pri delu, pri plastičnih masah oziroma pri drugih težjih tovorih. V teh prostorih, kot so sedaj, bi ga lahko že malo rabili. Ko bo hala dokončana in ko bo narejen razpored prostorov, pa bo viličar lahko sistematično deloval.

CAPUDER:

Modernizacija ne pride v poštev, dokler so prostori tako razdrobljeni. Kadar bodo urejeni prostori, takrat pa pride v poštev tudi viličar. Za sedaj so si skladiščni delavci zamislili, da bi za krajše relacije po Zireh imeli traktor s košarami. Evidenca bi morala biti bolj dosledna, tako da bi skladiščnik dobil nalog in izdajal na točno določenem mestu, ne pa, kot je to sedaj, da mora material nabirati na 13 krajih. Zaradi tega pride tudi do napak, ki se pojavljajo.

4. vprašanje

Ali ima vodja TOZD prodaja kakršnokoli možnost ali pravico, zahtevati ali predlagati boljši način rešitve prostorske stiske, kot mu je vsiljen?

CAPUDER:

Zmeraj je tako, da moramo proizvodne prostore dobiti tam, kjer so. Skladišča se morajo umikati. To seveda ni prav. Teh osnovnih prostorov za pripravo partije sedaj ni.

Ce gledamo s stališča skladiščne službe in prodaje, ne bi odstopili niti m². Vendar, če gledamo skupne cilje podjetja, vemo, da bomo prostore porabili zato, kar je za nas najbolje. Za sedaj pa je to plastika. Naročil je preveč, ne premalo. Skladiščniki tudi niso zadovoljni, vendar ni drugega izhoda. Če hala ne bi bila zgrajena hitro, bi bilo nujno iskati novo rešitev. Morda poseben šotor z dimenzijami okrog 1600 m². To je zelo uporabljiv objekt.

5. vprašanje

Kje so vzroki, da se z gradnjo hale ne prične in kdo je kriv za to?

Ali lahko daste jamstvo do kdaj bo hala zgrajena? Kaj še lahko zaustavi to gradnjo?

REJC:

Proces od ideje do realizacije gradnje je dolgotrajen. Preden dobimo vsa dovoljenja in pristanke, mine mnogo časa. Poleg tega pa je bilo še več drugih okoliščin, ki so nas ovirale. Tudi ni bilo rešeno vprašanje lastništva zem-

ljišča. Ko pa smo to uredili, pa spet nismo imeli urejenih vseh dokumentov ali pa ni bilo sredstev. Predvsem je pomembno, da ustvarimo toliko, da bomo lahko krili obratna sredstva, ki bodo omogočila večjo akumulacijo, le-ta pa tudi možnost za investicije. Torej za zastoj so bile krive okoliščine. Računamo, če bo vse po sreči, bomo začeli z gradnjo maja, do konca leta pa bi po tem načrtu opravili glavna dela. Tako bi vsaj nekatere stvari že lahko vskladiščili.

6. vprašanje

Zakaj imajo ravno vodilni delavci tak mačehovski odnos do skladiščnih prostorov in nobenega razumevanja za prostorsko stisko, ki pri nas vlada?

REJC:

Ko smo pričeli s plastiko, smo vedeli, da bo ta zahtevala določene prostore. Nismo pa vedeli, kako hitro bo to šlo. Ta odnos res morda ni pravi. Stvar je treba sedaj čim prej izpeljati.

Nabavna služba ima pri nakupih materiala mnogo težav. Te je poskušala letos rešiti zlasti s sklepanjem širših oz. dolgoročnejših pogodb.

Dolgoročne pogodbe za nabavo nemogoče

Z namenom, da bi si za leto 1975 zagotovili rednejšo preskrbo z osnovnimi surovinami, smo našim dobaviteljem predlagali, da sklenemo z njimi generalno kupoprodajno pogodbo za tekoče leto. Nekaj dobaviteljev se je našemu vabilu odzvalo. Med njimi je tudi Industrija usnja Vrhnika, ki nam je na naše predloge v kupoprodajni pogodbi odgovorila.

Iz odgovora je razvidno, da je Industrija usnja Vrhnika pripravljena z nami skleniti kupoprodajno pogodbo, toda pod zelo ostrimi pogoji.

Celoletne okvirne potrebe razdeljene po kvartalih, po posameznih vrstah usnja, ki smejo količinsko odstopati preko celega leta največ za 10 % navzgor ali navzdol, naše podjetje ne more izdelati, ker nima za to nobene osnove. Poslovodske konference so dvakrat na leto in šele takrat dajo trgovci naročila za izdelavo čevljev, na podlagi katerih planski oddelek izračunava sezonske materialne potrebe.

Tudi za konkretna naročila, ki bi morala biti dobavitelju posredovana najmanj mesec in pol pred rokom dobave, so v večini primerov za nas nesprejemljiva, zlasti ne pri naročilih za izvozno obutev, ker dajejo inozemci zelo kratke dobavne roke.

Predlog za plačilo penalov v višini 2 % na dan od vrednosti neizdobavljenega ali nepravilno izdobavljenega blaga je za nas tudi nesprejemljiv. Če je dobavitelj v zaostanku npr. 1.000 m² gornjega usnja, bi plačal dnevno le okrog 20.000 S din penalov, kar pomeni, da bi za desetdnevno zamudo moral plačati 200.000 S dinarjev, kar pa zdaleč ne pokriva naših dejanskih stroškov, ki bi nastali zaradi zastoja v proizvodnji.

Industriji usnja Vrhnika verjamemo, da take pogodbe še niso sklenili z nobenim kupcem, ker nobeno čevlarsko podjetje ni sposobno, da bi dalo materialne potrebe v takih okvirjih, kot jih usnjarna zahteva.

Vemo tudi, da naša prodajna mreža ne more dati naročila čevljev za celo leto vnaprej, ker je prodaja obutve odvisna od sezonske mode, vremenskih razmer in še mnogih drugih vplivov.

12. točka pogodbe pravi, da se pogodba lahko spremeni samo s sporazumom obeh strank. To pomeni, da v primeru, če bi mi želeli skleniti take pogodbe, naši trgovci ne bi mogli spreminjati že danih naročil. Naši poslovni partnerji verjetno ne bi hoteli sprememb upoštevati, če bi imeli naročene materiale že v proizvodnji.

Iz tega izhaja, da bomo tudi v bodoče morali material preskrbovati na dosedanj način.

Lojze KOPAC

Jelki Gregorač in Vidu Sedeju iskreno čestitamo na novi življenjski poti!

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE tovarne obutve Ziri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja obutve, TOZD Prodaja obutve in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Vladimir Pivk
Miha Govekar
Ivan Capuder
Rudolf Poljanšek
Martina Gregorač

Majda Jesenko — glavni urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov.

Fotografije: Franc Jesenko

Tisk: Gorenjski tisk, Kranj

KLEMENCIC:

Do skladišnih prostorov nimamo mačehovskega odnosa. Izgleda pa tako, ker nekdo

REJC:

Oddaljenost, prevozi, dajo določene stroške. Vendar mišlim, da se to res nanaša na

mora dati nalog, potem ima mačehovski odnos. To pa je naša delovna dolžnost.

7. vprašanje

Ali mislite, da je kadrovska struktura v skladišču na dovolj visoki ravni? Nekdaj je veljalo pravilo, da morajo vsaj skladiščni delavci biti zelo natančni in ažurni in imeti smisel za organizacijo in hitro ukrepanje.

Kaj pa nagrajevanje v skladišču, mislite, da je dovolj stimulatивно?

CAPUDER:

Skladiščnih delavcev, da bi bili strokovno usposobljeni pri nas skoraj ni, ker bi morali imeti vsaj tečaj za skladišne delavce. Kar zadeva skladišne delavce, sami vemo, od kod smo jih dobili. Vnaprej imamo predvideno, da bi moral vsak skladiščni delavec na testiranje, če ima določene sposobnosti — potreben je hiter pogled, spomin, da zapomni, kje je določen material. Veliko delavcev teh lastnosti nima in veliko je takih, ki niso opravili teh testov. V takih pogojih pa mora sedaj biti tudi več težav kot skladiščnih delavcev, ki si jih želimo. Skladiščni delavci morajo biti dobri organizatorji, posebno še, če bi šli na modernizacijo skladiščnih prostorov. Delavci bi morali obvladati delo v celoti. Za nagrajevanje delavcev bi morali postaviti realna merila. Nagrajevanje bi prišlo v poštev takrat, ko bodo urejeni prostori.

KLEMENCIC:

Čim bi bili prostori primerne urejeni, bi bilo treba organizirati enotni transport in enotno skladiščenje. Pri nekaterih materialih je skladiščenje pravilno. V skladišču materiala je z nagrajevanjem težje kot pa v skladišču gotovih izdelkov. Ni mi poznan primeren sistem glede nagrajevanja v skladišču materiala.

8. vprašanje

Koliko mislite, da smo izgubili s to razdrobljenostjo skladišč in ker nismo mogli pravočasno zgraditi hale za plastiko (prevozní stroški, izguba časa, ni bilo možnosti za povečano proizvodnjo)?

gotove izdelke. Na to bi lahko vplivali, vendar nismo imeli dovolj dobre opreme. Ljudje morajo biti natančni. Blago morajo smiselno razporejati. Tako ne smemo več naprej. Tu se ne smemo opravičevati. Res pa je ravno v primeru, ko se govori o plastiki, da nismo preveč zamudili tega razvoja in smo za silo sledili razvoju čeprav ni bilo vse idealno.

BEOVIC:

Tehnološko so nekateri precej naprej. Vendar pa je ta tehnologija včasih vprašljiva. Dela se na tem, da bi dohitei druge in se postavili na to, kot so ostali. Plastika se na koncu koncev ne more zgovarjati, da ni dobila prostorov. Tehnološki program in proizvodnja nista bila okrnjena zaradi prostorov. V kolikor bi bile še tehnološke zapreke, da bi Zavod postavil posebne zahteve zaradi varnosti, bi predlagal, da se hala naredi naprej za skladišče. Potem bi bilo treba iskati rešitev in postaviti še halo za plastiko.

KLEMENCIC:

Povečali so se določeni stroški zaradi razdeljenih skladišč. V vsakem primeru pa so stroški manjši, kot pa če bi proizvodnja morala delati okrnjeno.

Cas nas prehiteva. Enkrat pri gradnji hale, druga stvar pa je, da smo pri proizvodnji plastike že v letu 1975 in kažejo se še večje potrebe, kot v srednjeročnem planu. Kako bo naslednje leto ne vemo, morda se bo razvijalo. Enkrat pri gradnji hale, vedno večje so zahteve za hitrejši razvoj. Cas nas tako dvakrat prehiteva.

9. vprašanje

Kaj pa gradnja proizvodne hale na COLU?

Ali se perspektivno predvideva, da bi na Colu razširili dejavnost za izdelavo obutve v celoti (moška, otroška)? Kdaj se bo gradnja sploh začela?

KLEMENCIC:

Na Colu se gradnja hale zavlačuje. Tukaj je več vzrokov. Takrat, ko smo se odločili za gradnjo, je bila občina naklo-

njena. Potem pa se je vse to skrhalo. Iskali smo tudi sredstva. Ko je kazalo, da bi lahko iskali naprej, nismo bili likvidni, to so bili poletni meseci, ko prodaja slabo teče. Potem smo ugotovili, da je tudi z lastništvom zemljišča nekaj narobe. Sedaj je to rešeno. V planu je, da bi se obrat vsaj za določene faze spravil pod streho. Potreba je velika, da bi se obrat razširil. Delovne sile nam primanjkuje. Na Colu pa bi se delovna sila lahko dobila. Na začetku bi delali samo zgornje dele. Materiali bi se tja vozili. Glede na število zaposlenih, bi se kapaciteta povečala. Vnaprej bi bila v tem obratu možnost, da bi se lahko organizirala tudi proizvodnja v celoti, za eno vrsto obutve. Iz Žirov je strokovni kader zelo težko pošiljati. No, sedaj bo bolje, na Colu smo organizirali tudi izobraževanje. Obrat je v isti fazi priprave kot hala v Žireh.

10. vprašanje

In pokritje stroškov gradnje (lastni viri, krediti)?

REJC:

Pokrivamo poprečne zaloge. Angažirati bi morali denar obeh TOZD, amortizacijo, terjati bomo poskušali poslovne banke. Imamo že določene razgovore, čeprav dokončnega še ni. Potrebno je dovoljenje, da dobimo na osnovi tega kredit. Večji del pa bo gotovo lastnih sredstev obeh TOZD.

11. vprašanje

Povezava nove hale z obstoječimi prostori, rešitev dostopa in celotnega proizvodnega procesa, parkirni prostor...?

KLEMENCIC:

Za domačo proizvodnjo bi bil potreben viličarski transport. Ko se bo to uredilo, bo potrebno računati tudi na asfaltiranje. V hali bi bil potreben tudi avtomatski transport, posebni viseči transport, da bi izdelki avtomatsko sami prihajali. Take sisteme imajo v tovarnah že osvojene.

REJC:

Možna je povezava s kakršnimkoli transportom. Glavni vhod bo nekoliko obremenjen. Transport bo šel ob ograji in mimo mizarske delavnice. Ne bo posebnih obremenitev. Tu je problem asfalt. V zadnjem delu travnika je predviden tudi parkirni prostor.

BEOVIC:

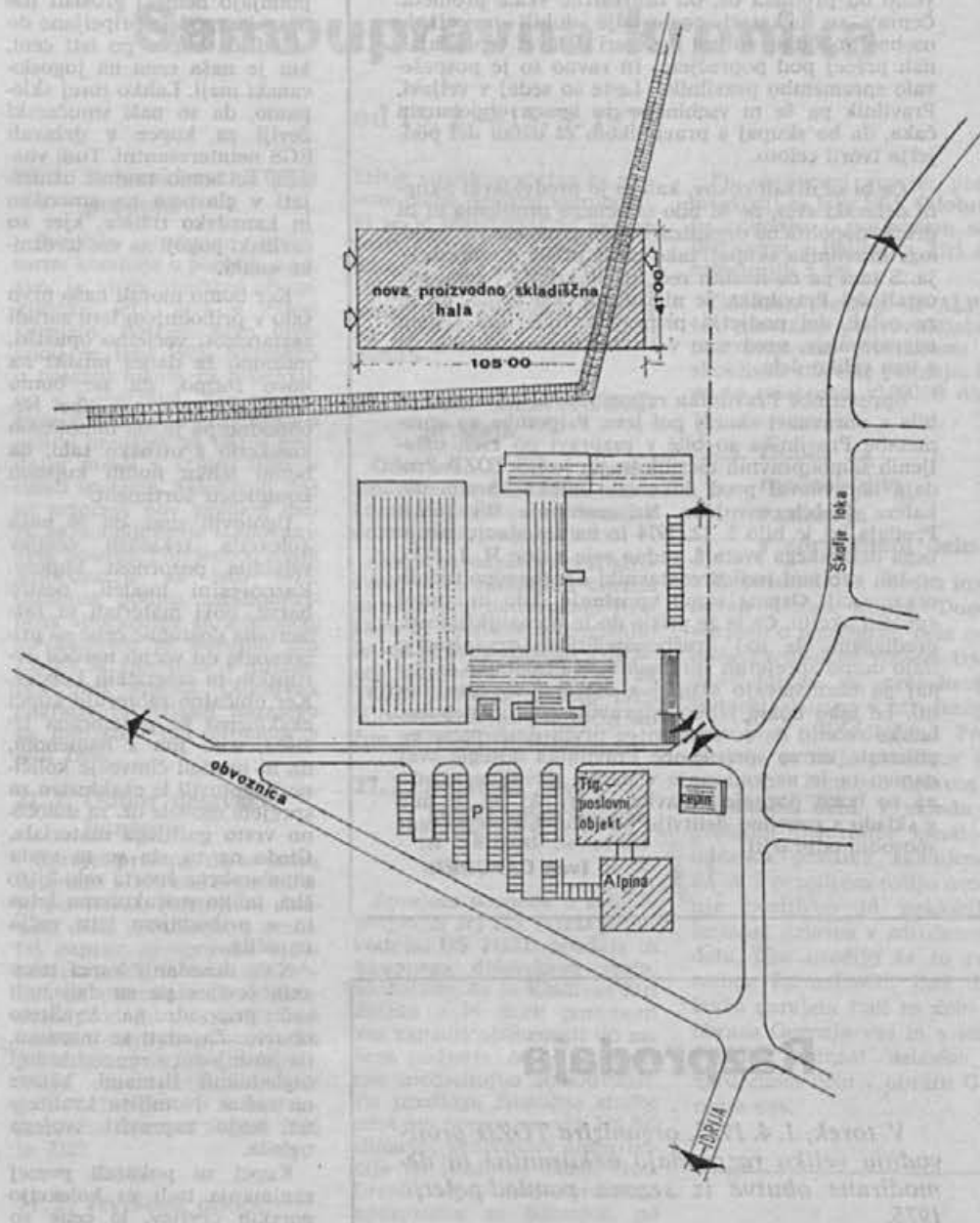
Poleg odkupa nastajata še dva problema. Vir energije, problem pa je tudi s skladiščem lahko vnetljivih snovi. Tega je treba posebej postaviti.

CAPUDER:

Prvič bomo morali s to gradnjo vse prostore prenesti v tovarniški krog. Tukaj pade kvaliteta in disciplina. Zaenkrat s to novo gradnjo ti problemi odpadejo.

SUBIC:

Pripravil sem skico, na kateri so zarisani že obstoječi in novi prostori.

**Dopisujte
v Delo — življenje!**

Zakaj niso Pravilnika o delitvi sredstev za osebne dohodke v maloprodajni mreži obravnavale tudi družbenopolitične organizacije?

Ze v prejšnji številki Delo-življenje sem pisal o tem, kdaj so začele veljati spremembe Pravilnika o delitvi sredstev za osebne dohodke v maloprodajni mreži. Povedal sem tudi, kaj se je spremenilo. Te spremembe in dopolnitve so bile nujne, da se nujne za ostale del podjetja. Povedati moram, da te spremembe veljajo samo za maloprodajno mrežo in ne za celotni TOZD Prodaja.

Vemo, da bi moral biti nov Pravilnik o delitvi sredstev za osebne dohodke za celotno podjetje napravljen že lansko leto. Zadnji sklep Skupnega delavskega sveta je bil, da mora z novim letom stopiti v veljavo nov Pravilnik. Za maloprodajno mrežo so bile spremembe Pravilnika pripravljene že junija lanskega leta, a ker se ni bil pripravljen Pravilnik za celotno podjetje, smo morali počakati do novega leta.

Gre predvsem za to, da smo v času, odkar se velja stari Pravilnik, dobili že v lanskem letu dvakrat po en dinar na urno postavko, v maloprodajni mreži pa je ostalo pri starem. Če poznamo sistem nagrajevanja v maloprodajni mreži, vemo, da ima urna postavka vpliv samo na interno delitev v prodajalni, koliko pa dobijo osebne dohodke, je odvisno od prometa oz. od regresivne skale prometa. Čeprav so nekateri poslovojdje dobili precejšnje osebne dohodke, so bili nekateri delavci v prodajalnah precej pod poprečjem. In ravno to je pospeševalo spremembo pravilnika. Le-te so sedaj v veljavi, Pravilnik pa še ni vsebinsko do konca obdelan in čaka, da bo skupaj s pravilnikom za ostali del podjetja tvoril celoto.

Če bi se držali rokov, katere je predvideval Skupni delavski svet, ne bi bilo nobenega problema in bi družbenopolitične organizacije obravnavale vse predloge Pravilnika skupaj, tako pa je prišlo do navskrižja. S tem pa ne mislim reči, da je krivda v tem, ker ostali del Pravilnika še ni izdelan. Vsi vemo, da se za ostali del podjetja pripravlja tudi nov sistem nagrajevanja, predvsem v stimulativnem delu in je s tem veliko dela.

Spremembe Pravilnika za maloprodajno mrežo so bile v obravnavi skoraj pol leta. Pripombe na spremembe Pravilnika so bile v razpravi po vseh ustaljenih samoupravnih merilih in jih je DS TOZD Prodaja obravnaval pred dokončno obliko sprememb, katere so bile osvojene. Na zasedanje DS TOZD Prodaja, ki je bilo 5. 12. 1974 in na zasedanje Skupnega delavskega sveta 8. redne seje z dne 31. 1. 1975, so bili vabljeni tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Ostanke samo vprašanje, kdo bi moral sprožiti akcijo. Če je že prišlo do te pomanjkljivosti, predlagam, da naj družbenopolitične organizacije dajo oceno sprejetim spremembam Pravilnika ali pa naj ga obravnavajo skupaj z ostalimi spremembami. Le tako bomo lahko odpravili sedanjo napako. Lahko rečem, da so ugotovitve prvih dveh mesecev pokazale, da so spremembe Pravilnika dosegle svoj namen in je nagrajevanje v mejah dovoljenega. Če pa se bodo pozneje pojavile stvari, ki ne bi bile v skladu s pravilno delitvijo po delu, jih bomo tudi sposobni odpraviti.

Ivan CAPUDER

Razprodaja

V torek, 1. 4. 1975, organizira TOZD proizvodnja veliko razprodajo nekurantne in demodirane obutve iz sezone pomlad-poletje 1975.

Razprodaja bo na dvorišču pred mizarско delavnico od 15. ure dalje in bo samo za člane OZD Alpina.

Izkoristite izjemno priliko za ugoden nakup!

Sejmi — sejmi — sejmi — sejmi — sejmi —

Sejem »ISPO 75«

ALPINA je že šestič razstavljala na svetovno zelo pomembnem in v Evropi največjem sejmu športne opreme ISPO v Münchnu. Tu se srečajo izdelovalci športne opreme, od vodilnih do manj pomembnih, vsi pa z željo, da se kljub veliki konkurenci obdržijo na trgu. Mi smo spet razstavljali skupaj z ELANOM in ALMIRO.

Kolekcija smučarskih čevljev se je v letošnjem letu z nabavo novih form precej izpopolnila, vendar nas Italijani še vedno prekašajo v pestrosti modelov, še večjo konkurenco pa nam predstavljajo v cenah. Zaradi ozke specializacije njihove proizvodnje, majhne režije in carinskih olajšav, ki jih daje EGS svojim članicam, lahko ponujajo nemški groisti italijanske modele pripelane do skladišča kupca po isti ceni, kot je naša cena na jugoslovanski meji. Lahko torej sklepamo, da so naši smučarski čevlji za kupce v državah EGS neinteresantni. Tudi vnaprej se bomo morali usmerjati v glavnem na ameriško in kanadsko tržišče, kjer so carinski pogoji za vse izvoznike enaki.

Ker bomo morali našo prvo šalo v prihodnjem letu zaradi zastarelosti verjetno opustiti, moramo že danes misliti na novo formo, da ne bomo zmanjšali naše ponudbe. Neobhodno pa je, da dopolnimo kolekcijo z otroško šalo, da bomo lahko nudili kupcem kompleten sortiment.

Ugotovili smo, da je naša kolekcija tekaških čevljev vzbudila pozornost kupcev. Raznovrstni modeli, pestre barve, novi materiali in razmeroma dostopne cene so pripomogle do večjih naročil evropskih in ameriških kupcev. Ker običajno zahtevajo kupci ekskluzivno za posamezna tržišča, smo jim z namenom, da bi prodali čimvečje količine, zagotovili le ekskluzivno za sprejete modele oz. za določeno vrsto gornjega materiala. Glede na to, da se ta vrsta smučarskega športa zelo hitro širi, lahko pričakujemo letos in v prihodnjem letu večja naročila.

Naši dosedanj kupci tekaških čevljev pa so dali tudi več pripomb na kvaliteto obutve. Zavedati se moramo, da poslužemo z renomiranimi (uglednimi) firmami, katere na račun dvomljive kvalitete ne želijo zapraviti svojega ugleda.

Kupci so pokazali precej zanimanja tudi za kolekcijo gorskih čevljev, le cene so višje od konkurence. Popolnoma nezanimivi pa so dobavni roki gorske obutve, ker jo vključimo v proizvodnjo le enkrat letno.

Kot že vsako leto doslej, smo tudi letos lahko ponovno ugotovili, da je konkurenca vsak dan večja. Nekatere proizvajalce izključno športne obutve je že izločila iz svojih vrst, v ta boj pa se vključuje

jo novi, z modernejšo tehnologijo, kateri se zavedajo, da jim obstanek na trgu lahko zagotovijo le dobra kvaliteta, ugodne cene in izpolnjevanje dobavnih rokov.

M. S.

Novice s sejma v Zagrebu

Februarja smo si tehnologi lahke in športne obutve ogledali tradicionalni zagrebški sejem usnja in obutve.

Dogovorili smo se, da se po ogledu sejma in razgovorih z zastopniki tovarn razstavljalcev sestanemo in ugotovimo najvažnejše, kar sejem prinaša. Obutev, usnjena obleka, torbice, poliuretanski in gumi odlički, čevlarski stroji in razni materiali, so bili razstavljeni v štirih dvoranah. Sodelovali so domači in tuji proizvajalci; naše podjetje se tega sejma ni udeležilo.

Vzorci lahke izdelave so zelo pisani, raznih barv in materialov. Kroji so enostavnejši kot prejšnja leta, poudarek pa je na barvi materialov. Podplatna izdelava je večinoma lepljena, fleks in okvirno šivano izdelavo je predstavilo le nekaj proizvajalcev. Firma San Marco je razstavljala smučarske čevlje iz poliuretana in termoplasta, z brizganim notranjim čevljem, vendar niso posebno lepi.

Tudi tovarne čevlarskih strojev so pokazale nekaj novosti. Singer, tovarna šivalnih strojev se je po nekajletnem premoru ponovno pojavila. Razstavila je stroj z direktnim pogonom. Prednosti tega stroja sta hiter pospešek in trenutno ustavljanje. Ima štiri hitrosti, regulirajo se s stopalko in napravo za porez koncev spodaj. Tovarna Pfaff, ki razstavlja vsako leto, letos ni imela posebnih izboljšav.

Stroje za podplatno izdelavo so razstavljale domače in tuje tovarne. TOSO je razstavljala nam že poznane stroje, enako tudi tovarna ROG, s transportnim trakom. Schön je razstavljala hidravlični stroj za cvikanje konic. Moenus ni prikazal posebnih novosti, tovarna Albeko pa je razstavljala zelo praktičen stroj za egaliziranje. Mark je pokazal stroj za nabijanje zaklop, kot so že pri nas, le da sam transportira podložne ploščice. Ta naprava je draga, vprašanje pa je tudi, če deluje transport brezhibno.

Firma USM je prikazala največjo novost s kompletnim postrojem nam za cvikanje. Pri tem načinu se spremeni zaporedje operacij na traku. Sedaj imamo ločeni operaciji oblikovanje opetnikov in uravnavo ter pripenjanje zadaj. Ta stroj opravi obe operaciji. To je večestni, rotacijski stroj. Gornje dele oblikuje na kopitu. Ogrevana kručna blazina ga oblikuje kot pri sedanjem načinu, na zadnjem mestu pa stroj avto-

matično še pripravi gornji del s spodnje strani v notranjik s pnevmatsko pištolo na sponke. Prednost tega stroja je, da oblikuje opetje na istem kopitu, kot se čevlji izdeluje naprej; ni pa potrebno imeti aluminijastih kopit za oblikovanje opetja. Dobro obliko lahko dosežemo le s tem, če imamo veliko modelov aluminijastih kopit — form. Verjetno nabava tega stroja ne bi bila zgrešena investicija.

Zanimiv je tudi avtomatski stroj za kosmatenje usnja spodaj, za lepljeno izdelavo. Vanj najprej vstavimo šablono krivine kopita in nato še čevlji in stroj dela, seveda je treba prej vse natančno regulirati, kar zahtevajo vsi avtomatski stroji. Ta stroj je primeren le pri večjih serijah in za močnejše materiale. Mišlim, da bi oceno dela teh dveh strojev že lahko dobili v tovarni PEKO, kamor sta bila prodana. Kajpak je bilo na sejmu še veliko strojev, kateri pa so nam več ali manj poznani.

Franc KLANJC

Sejem obutve v Beogradu

V dneh od 10. 3. do 16. 3. 1975, je bil v Beogradu pomladanski sejem obutve, na katerem so razstavljali predstavlili svoje kolekcije za sezono jesen-zima 75. Sejem, ki je bil prejšnja leta izredno zanimiv in komercialno uspešen, je zadnje čase v upadajo in zanimanje zanj je s strani večjih proizvajalcev vedno manjše. Vse kaže, da je ta sejem na najboljši poti, da ga počasi ukinejo. Razstavljali so v glavnem samo proizvajalci, ki nimajo lastne prodajne mreže ter je njihova prodaja v glavnem odvisna od prodaje proizvajalcev, ki imajo lastne prodajalne.

Od razstavljenih kolekcij je bila še najbolj zanimiva kolekcija tovarne »LEDA«, predvsem njihova skupina mokasinskih, v glavnem pa razstavljali niso prikazali nič posebnega. Nekaj bolj so bile zanimive kolekcije ženske obutve, medtem ko o moških čevljih ne moremo reči nič pohvalnega.

Obisk na sejmu je izkoristila naša komisija poslovodij, da je pri najbolj zanimivih razstavljalcih odbrala najuspešnejše modele, za dopolnitev naše kolekcije za sezono jesen-zima 75.

Miha GOVEKAR

Sejmi — sejmi — sejmi — sejmi — sejmi —

Konferenca sindikalne organizacije Alpina je za nami

Začeli smo s seminarjem za člane konference, 22. februarja letos. Le-tega se je udeležilo preko 30 delegatov iz TOZD proizvodnja obutve, TOZD prodaja obutve, in DSSS Alpine, z obrata na Colu in Gorenje vasi. Poleg delegatov iz Alpine so bili vabljeni še sekretar Zveze sindikatov tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije Jože Sintič, predsednik občinskega sindikalnega sveta Marjan Gantar in sekretar občinskega sindikalnega sveta Darko Leban.

Na seminarju smo obravnavali predvsem vloge sindikata po novi Ustavi in sklepe 8. kongresa, ter statutarni dogovor o organiziranosti in delovanju sindikatov. Uresničitev kongresnih dokumentov je odvisna prav od vseh organizacij sindikatov in Zveze sindikatov, od vsega sindikalnega članstva.

Menim, da bi takšni seminarji morali biti večkrat, ker so zelo plodni in koristni, ter

ustanovljene sindikalne skupine.

V razpravi je bilo zlasti poudarjeno:

Potrebno bi bilo napraviti sporazum o zbiranju in razdeljevanju sredstev. Z zbranimi sredstvi sindikalne članarine razpolagajo OO sindikata. Za koordinacijo družbenopolitičnega dela pa OO izvoli konferenco kot koordinacijski organ.

Praviloma ima vsaka OO svoj denar in svojo blagajno. Potrebno bi bilo imenovati blagajnika, ki bi vodil skupne posle, kljub temu pa bi morali v vsaki OO imeti nekoga, ki bi evidentiral dohodke in izdatke za vsako OO.

Vsaka OO mora imeti svoj finančni načrt. Glede sredstev je potrebno upoštevati določila 19. člena Sindikalne liste.

V informacijo je bilo povedano, da od članarine odpade 60 % na občinski sindikalni svet, 40 % pa ostane delovni organizaciji. Od članarine delavcev v TOZD Prodaja se bo odstotek, ki se odvaža občin-

ti je potrebno celotno delovanje OO v delovni organizaciji in se povezati s samoupravnimi organi.

Kar zadeva samoupravljanje vas naj opozorim na to, da je 3. seja CK ZK Slovenije pokazala, da je Alpina na seznamu 12 delovnih organizacij, ki se niso organizirale v skladu z ustavnimi načeli. S tem je mišljeno, da nismo ustanovili TOZD tam, kjer so za to izpolnjeni pogoji.

Oceniti je potrebno delovanje samoupravne delavske kontrole. Samoupravnim organom je potrebno predlagati plan varčevanja. Potrebno se je vključiti v leto inovacij, izumiteljstva, ustanoviti ustrezne samoupravne organe in sprejeti pravilnik.

Pavel ZAKELJ

Razprava na konferenci je stekla

Samoupravna kronika

od 15. 2.—15. 3. 1975

20. 2. Delavski svet TOZD prodaja

Poročilo centralne inventurne komisije o popisih sredstev in virov sredstev ob zaključku leta 1974 v celoti sprejeto. Potrjen plan investicij za leto 1975. Sklepano o najemu lokala za prodajalno v Koprivnici. Vse predlagane spremembe Pravilnika o delitvi sredstev za OD v prodajni mreži s strani SDS v celoti sprejete. Sklenjeno, naj se pripravi nov predlog meril za dodeljevanje stanovanjskih posojil. Potrjene stopnje amortizacije za leto 1975. Odboren podpis samoupravnega sporazuma za železnice, po katerem se posojilo din 256.009,50 spremeni v prispevek brez vračila. Odborena nagrada prodajalni Sarajevo za milijardo din prometa v letu 1974.

21. 2. Odbor delavske kontrole

Sprejet predlog, da se jedra delavske kontrole organizirajo po TOZD. Pristojnim službam dana vprašanja: o ureditvi naprav za uporabo industrijske vode, o evidenci rabljenega materiala ob adaptacijah prodajaln, o parkiranju osebnih avtomobilov izven parkirnih prostorov, o izboljšanju organizacije odpreme gotovih izdelkov, o nabavi neprimerne kravine za art. 2326 in 2329.

21. 2. Izvršilni odbor

Sklenjeno, da se da v javno obravnavo Samoupravni sporazum o varstvu pri delu. Sprejet predlog za povračilo stroškov potovanja delegatom delegiranim iz delegacije TOZD ali DSSS v zborih občinske skupščine in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. Odboren znesek za

kritje stroškov goriva za prevoze člana delovne skupnosti, ki se je ponesrečil na službenem potovanju, iz zdravilišča domov in nazaj. Sprejet sklep, da se namestijo vidna opozorila o prepovedi kajenja na mestih, kjer je možnost požara.

27. 2. Delavski svet TOZD prodaja

Odboren prenos zneska amortizacije 4.352.146,97 din s konta popravkov vrednosti v dobro poslovnega sklada.

Odboren odpis sodnih stroškov, taks, zamudnih obresti in nekaterih materialnih stroškov in izdatkov iz prejšnjih let na izredne izdatke. Potrjeno delitveno razmerje za TOZD prodajo za leto 1975. V celoti potrjen zaključni račun za TOZD prodajo.

27. 2. Delavski svet TOZD proizvodnja in Skupni delavski svet

Sprejeta poročila o sklepih prejšnjih sej DS TOZD proizvodnja, DS TOZD prodaja in Skupnega delavskega sveta. Sklenjeno, da je Klavdivar Žiri dolžan v 14 dneh poravnati vse zapadle obveznosti do našega podjetja, če ne, prekinemo medsebojno sodelovanje. Po predlogu finančne službe odboren prenos zneska 119.500 dinarjev iz sredstev amortizacije na poslovni sklad. Odboren podpis samoupravnega sporazuma za železnice, po katerem se posojilo 516.692 dinarjev spremeni v prispevek brez vračila.

Obravnavan in potrjen zaključni račun za TOZD proizvodnja, TOZD prodaja in OZD kot celoto. Izglasovana zaupnica direktorju delovne organizacije in vodji TOZD proizvodnja.

Po obravnavi sprejet plan investicij za leto 1975. Odborena pogodba o poslovnem sodelovanju s Poliksom Žiri za nadaljnjih 5 let.

Odboren predlog, da ALPINA prevzame pokroviteljstvo nad državnim prvenstvom v skokih za starejše pionirje, in za to odobreno 10.000,00 din.

3. 3. Odbor za medsebojna razmerja v združenem delu

Za predsednika odbora imenovan Stefan Kopač. Dogovorjeno o smernicah dela odbora, pregledane vlozene izjave delavcev za prenehanje lastnosti delavca v združenem delu in o njih odločeno. Pregledane prošnje prosilcev za pridobitev lastnosti delavca v združenem delu. V skladu s prostimi delovnimi mesti v oddelku plastike sklenjeno, da se 5 prosilcem rešijo prošnje pozitivno in pridobijo lastnost delavca v združenem delu, čim uredijo za to potrebne formalnosti. Ena delavka sprejeta tudi za delo v obratu Gorenja vas in s tem pridobi lastnost delavke v združenem delu v obratu Gorenja vas.

Obvestilo

Prispevke oddajte najkasneje do 14. aprila

Seminarji so zelo koristni

zajeti čim večji krog članstva. Ze na ta način lahko ocenimo delo sindikalne organizacije in začrtamo smernice bodočega dela.

Popoldne je konferenca imela svojo prvo sejo, na katero so bili še vabljeni: direktor OZD Izidor Rejc, vodja TOZD Proizvodnje obutve Anton Klemenčič, vodja TOZD prodaje obutve Ivan Capuder, predsednik OO ZSM Lidija Kobal, predstavnik OO ZK Leander Kavčič in predsednik skupnega delavskega sveta Ivan Uršič.

Med drugim je Nejko Podobnik podal predlog nove organiziranosti sindikata Alpine.

Na zborih delovnih ljudi so se vsi delavci odločili, da bi bilo najbolje organizirati 3 osnovne organizacije sindikata: v TOZD Proizvodnja obutve, v TOZD Prodaja obutve in v DSSS Alpine, obrata Col in Gorenje vas naj bi se vključila v OO sindikata TOZD Proizvodnja obutve, vendar bi v obeh obratih bile

skemu sindikalnemu svetu, odvajal v tisto občino, kjer je prodajalna.

Plan sredstev in namen trošenja teh sredstev, zbranih s sindikalno članarino, naj se omeji na osnovni namen. Sredstva za financiranje ostalih dejavnosti pa naj se črpajo od druge.

Sprejet je bil sklep, da naj IO pripravi konkretni akcijski program, na osnovi katerega bodo OO izdelale svoje programe. Pravila o organiziranosti mora spremljati tudi poslovnik o delu konference, ki naj ga IO pripravi do naslednjega zasedanja konference.

V nadaljevanju razprave je tov. Gantar opozoril na to, da je v sindikalnih organizacijah težko delati amatersko in bi bilo potrebno v programu za delo predvideti najmanj 2 kandidata za sindikalno šolo v Jasnici.

Jože Sintič pa je med drugim dejal, da je v sindikalno delo treba vnašati čim večjo načrtnost za izvrševanje sklepov in odgovornosti za izvrševanje teh sklepov. Uskladi-

Arhiv ohranja in bogati naše znanje

V Skofji Loki deluje oddelek zgodovinskega arhiva iz Ljubljane. Vloga le-tega je pomembna tudi za nas, za današnji čas, še bolj pa je seveda osnova za delo zgodovinarjev. Tu pa lahko dobimo tudi mnogo praktičnih informacij. Arhivsko gradivo je enkratno in se razlikuje npr. od knjig, ki izidejo v več izvodih; če arhivi propadejo, se ne dajo več nadomestiti. Tega se dostikrat ne zavedamo.

Skofja Loka ima bogat arhiv. Gradivo izvira s celotnega bivšega loškega gospostva, ki je bilo tako veliko, kot današnja občina. Z novim letom 1975 smo se preselili v staro nunsko kaščo pod gradom, Blaževa ulica 14, ki je posebno preurejena za potrebe arhiva. Denar za adaptacijo sta prispevali Kulturna skupnost in občinska skupščina.

Kaj pa dela loški arhiv? Hrani, zbira in urejuje dokumente s področja celote občine. Najstarejše listine so iz začetka 16. stoletja. Največ je ohranjenih zemljiških zadev, saj je bila večina prebivalstva loškega gospostva kmečka. Najbolj zanimiv je prav gotovo stari občinski arhiv iz Skofje Loke, ki se je po srečnem naključju delno ohranil. Stari občinski arhiv je ohranjen tudi za Gorenjo vas v Poljanski dolini in za Sorico.

Arhivsko gradivo pa nastaja kar naprej. Seveda pa je drugačno, kot je bilo pred stoletji. Največ arhivskega gradiva je v upravi, sodstvu, pa tudi v podjetjih. Gradivo ponekod žal uničijo kar od A do Z. Na ta način gre marsikaj v pozabo, zato se arhivska služba zanima tudi že za gradivo, ki je še v podjetjih, ustanovah, pri društvih in družbenopolitičnih skupnostih. V škofjeloški občini je kar 68 zavezancev arhiva. Verjetno mnogi niti ne vedo, da so pod arhivskim varstvom, čeprav so bili o tem obveščeni. Vendar se obvez v zvezi z arhivskim varstvom ne smemo bati. Naloga arhivske službe je, da zavezancem

ce, najpomembnejše osebne zadeve in še marsikaj. Ni pa se bati, da bi podjetje utonilo v starih papirjih. Če se ravnamo po arhivskih predpisih, se nam odvečni arhiv ne bo nabiral. Pri izločanju gradiva bo Arhiv rad priskočil na pomoč. Uničevanje gradiva brez arhivskega dovoljenja je kaznivo.

Prav je, da bi se pozanimali, kako se arhiv urejuje v podjetju in pa, da sodelujete z nami pri izbiranju arhivskega gradiva na terenu.

France ŠUKL
arhivski specialist

Mongolska delegacija med nami

Mogoče je kdo radovedno gledal, ko sta se v oddelkih naše tovarne pojavila dva Azijca, dva rumenopolta človeka. Bila sta inženir kemije KHALT BALDORZH in njegov tolmač. Oba sta prišla k nam na podlagi UNIDO, mednarodne organizacije za industrijski razvoj.

Verjetno bo koga zanimalo, kaj sta delala in zakaj sta prišla prav v Alpino.

Inženir kemije Khalt Baldorzh je eden vodilnih inženirjev daljne Mongolije, kateremu je država dala nalogo, da uvede čevljarstvo industrijo v Mongoliji. Pri nas pa se je zanimal, kako predelamo usnje, koliko odpadkov ostane, skratka, kaj vse delamo v naši tovarni z usnjem.

Videti je bilo, da je bil ing. Khalt precej izčrpno seznanjen s tehničnimi dosežki, poznal je že vse materiale, katere uporabljamo, poznal tehnologijo in organizacijo.

Z našimi strokovnjaki je izmenjal izkušnje, zanimive so bile nekatere njegove ugotovitve in ocene.

To je bil torej prvi obisk neke delegacije iz sveta nerazviti, ki so lahko v perspektivi tudi kupci naših izdelkov, sigurno pa kupci naše tehnologije.

Ernest DEMSAR

Kadrovske novice

V preteklem mesecu nismo imeli posebnih sprememb. V vseh treh obratih nismo sprejeli nobenega novega delavca, le v prodajni mreži so se zaposlili 4 novi prodajalci, in sicer: Jasmina Kadić v Travniku, Katarina Franković v Zagrebu III, Ilona Vujović v Somboru in Zdravka Šola v Bjelovaru.

Nekateri so prenehali z delom. V obratu v Zireh Marija Jesenko, Ivana Krvina, Stani-

slava Bajuk, Mirko Seljak, Vera Prek in Marija Bohinc. V obratu na Colu je prenehala delo Marija Jekše. V prodajni mreži so prenehali delo Marija Sığoreo v Ptuj, Ivan Romić v Koprivnici, Mojca Tavčar v Skofji Loki II in Jovan Jančević v Bitoli.

Obrat Gorenja vas v preteklem mesecu ni imel nobenih sprememb. **A. F.**

Spominski pohod na Stol

Ni malo tistih, ki so letos zaradi pomanjkanja snega in zaradi tega ugodnih razmer pričeli zahajati v kraljestvo planin že z novim letom. Zaradi tega smo se dogovorili, da se udeležimo jubilejnega 10. Spominskega pohoda na Stol. Toda kot nalašč, pričelo je nagajati tudi vreme, mraz je in precej močna burja. Mnogi so oklevali, bi šli ali ne. Proti koncu tedna se je vreme umirilo, tako, da so prijave pričele deževati šele zadnji dan. V nedeljo na vse-zgodaj se nas je pred Zadržnim domom zbralo kar lepo število. Ob odhodu smo imeli nekaj težav, kajti ob dogovorjeni uri ni bilo vseh prevoznikov na zbornem mestu. Od starta v Zireh, do Valvazorjevega doma je vse potekalo brez zapletov, saj smo se skoraj celo pot peljali. Tu pa je že marsikomu pošteno zakuhalo. Za take težke primere se pa kaj kmalu najde zdravilo v vsakem planinskem nahrbtniku. V domu se je trlo ljudi, tako da si nismo mogli privoščiti poštenega zajtrka, oziroma podpore za nadaljnjo pot. Uradni start proti vrhu je bil izpred karavle v bližini doma. Od tu so nas spuščali v večjih skupinah pod vodstvom izkušenih alpinistov in gorskih reševalcev. Čas, ko smo čakali, da se je zbrala skupina, smo izkoristili in si ogledovali pot, ki nas je čakala. Kar malo smo bili nevoščljivi tistim, katere smo zagledali pod samim vrhom. Pred odhodom so nam razdelili kontrolne kartončke, kot dokaz, da smo bili na vrhu. Tudi brez kontrole opreme ni šlo. Marsikomu se je tu zalomilo, ker je imel preveč zložene čevlje, neprimerno obleko in podobno. Čeprav, iz doline gledana, lahka pot, je kaj kmalu pokazala zobe, posebno tistim z gladkimi podplati. Mnogokrat ni šlo brez pomoči kolen nikamor. Nekateri so si hojo olajšali z rezami, vsaj drselo ni, čeprav so bile noge precej težje. Po

nekaj urah hoje po ledu, snegu, senci in soncu smo prispeli do Prešernove kočice na Malem Stolu. Tu je bila žalna svečanost, v spomin na borbe in padle borce. Ves čas je naš pogled taval po sosednjih vrhovih Alp, s Triglavom v sredini, po Gorenjski, z Blejskim jezerom pod nami. Pogled je zastiral meglica v dolini. V Prešernovi koči smo zamenjali kontrolne kartončke za druge, drugačne barve. Na samem vrhu smo se predali brezvetrju, toplemu soncu, prelepemu razgledu na Korosko in na oddaljene vrhove, ki so zapirali obzorje. Kaj hitro sta minili uri počitka in sončenja, treba je bilo misliti na povratek. Bili sta dve možnosti, ali po zadnji plati ali pa se prekučevati preko mnogih lukenj. V glavnem je pela zadnja plat, saj so bile narejene prave proge za spuščanje. Ko si enkrat sedel v žlebu, si se prepuštil strmini in v nekaj minutah smo bili nekaj sto metrov nižje. Proti dolini je snega zmanjkalo, poznali pa so se njegovi sledovi na premočeni obleki, a se je vse po zaslugi sonca kar dobro sušilo. S snegom pa ni zmanjkalo težav pri sestopu. Posebno nevarna je bila odhajana zemlja, pod tanko plastjo blata pa led. To so nekateri občutili, ko so padali v blato, še huje pa je bilo za tiste, ki so padli s steze in pričeli drseti po suhi travi proti dolini. Dobrodošel je bil vsak grm, da smo se obdržali na stezi. Marsikomu bo ostala v spominu nesreča, ki se je dogodila ob takim padcu. Da ne bi zdrsnil po bregu, si je mlad fant hotel pomagati s cepinom, pri tem si je pa odsekav dva prsta na roki. Ko smo zopet prispeli do karavle, smo si oddahnili, saj smo se vsi vrnili srečni, zdravi, zadovoljni ob spominu na prehojeno pot.

Proti domu smo se vračali veseli, zagoreli. Odložili smo nahrbtnike, toda ne za dolgo.

Peter MLINAR

Delo je natančno in norme so ostre. Zato ni časa za pohajkovanje. Naše sodelavke to vedo.

Sobota je. Pa se naš rojak, prof. dr. RADO POLJANSEK, šef ginekološkega oddelka Onkološkega inštituta v Ljubljani, vnaprej habilitirani izredni profesor za onkologijo in radioterapijo medicinske fakultete, komajda sproti otreša službenih obveznosti.

»Tu, v tej sobici za študij, kakor jo sam imenuje, vse lahko vsaj malo skrijem in kolikor toliko v miru kaj preštudiram, pred operacijo, na primer.«

bil za to celo sam kriv, saj se je pri vojaki ukvarjal s podobnim poslom.

No, pa se je vse uredilo, kajti študent je pristal na šofersko delo ob sobotah in nedeljah, pa v počitnicah. Šofer in avtomehanik, to je pravzaprav profesorjev drugi poklic še sedaj.

Promoviral je leta 1940 v Beogradu.

Na pragu je bila vojna, z njo mobilizacija. Po srečnem naključju se je izognil inter-

Popoldne dela profesor v železniški ambulanti — do sedmih. Zvečer so na vrsti priprave na predavanje na fakulteti... Studijski pogoji sedanjih študentov so mnogo boljši, kot so bili nekdaj, meni profesor.

Delovni dan se dostikrat izteče šele ob enih ponoči.

»Za moje zdravje se lahko zahvalim le telovadbi,« pravi in to v Zireh, kjer je bil svoje dni aktiven, in celo prvak. »Bil sem celo plesni učitelj,« nam zaupa.

»Res, te stvari morate v Zireh urediti bolje, v tem je zdravje.«

»Konjička, seveda ga imam; nova metoda za zgodnje odkrivanje raka na jajčnikih. To bi prav rad povedal našim rojakom v Zireh, pa še nekaj diapozitivov bi pokazal,« objubi.

Iskanje, vedno novo iskanje. Človečnost in strokovnost sta v njem očitno veliki prijateljici. Ni slučajno zdravnik na tem inštitutu.

»In kaj svetujete nam, Zirovcem,« sežem na koncu v besedo razpoloženemu profesorju.

»Bodite strpni in delajte, sposobni ste Zirovci dovolj. Veste tudi sam se stalno usposabljam, posebno na zdravniških kongresih. Videl sem pol sveta, v Evropi pa skoraj ni mesta, ki ga ne bi videl. Včasih povedem s seboj tudi svoja sinova. Sicer pa ju vzgajam dokaj trdo, saj veste, očetov vpliv.«

Vrata so morala nasilno pretrgati naš razgovor. Toda zdlo se mi je, kakor, da ga nismo zaključili; polni vtisov, bogatejši — in ploha zunaj ni mogla izbrisati tega.

Tekst: Nejko Podobnik
Foto: Franc Jesenko

Iz zakona o zdravstvenem varstvu

1. PRISPEVEK K STROŠKOM ZA ZDRAVILA (89. člen)

Vojaški invalidi, imetniki Partizanske spomenice 1941, borci španske narodnoosvobodilne in revolucionarne vojne 1936—1939 ter odlikovanci z Redom narodnega heroja, z Redom Karadjordjeve zvezde z meči, z Redom belega orla z meči in z Zlato medaljo Obilica ter borci NOV pred 9. septembrom 1943 oziroma 13. oktobrom 1943 NE PLAČAJO PRISPEVKA K STROŠKOM ZA ZDRAVILA.

2. VIŠINA NADOMESTILA (90. člen)

Upravičencem iz prejšnjega člena (89) in borcem NOV, ki imajo čas udeležbe v vojni ali čas aktivnega in organiziranega dela NOB priznan v dvojnem trajanju najmanj od 1. januarja 1945 do 15. maja 1945, gre nadomestilo osebnega dohodka po tem zakonu, vselej v višini 100 odstotkov od osnove.

3. VALORIZACIJA NADOMESTIL V LETU 1975

Le-to je v letu 1975 obračunavati in izplačevati samo tistim zavarovancem, katerim je osnova za nadomestilo osebni dohodek iz leta 1973; vsem, ki se nadomestilo obračunava po osnovi — osebnem dohodku iz leta 1974 pa valorizacija ne pripada od 1. januarja 1975 dalje.

Jelica DIKLIC

Iz nabiralnika

Veliko je že bilo polemike in razprav o onesnaževanju okolja. Predvsem mislim na okolico v bližini tovarne, — glede saj. Pred časom se je že intenzivno delalo, da bi zadevo uredili. Ugotavljam pa, da je kljub velikim stroškom zadeva še vedno nerešena. Ali se pripravlja za prihodnjo sezono nov sistem čistilne naprave in kdaj nam bo koristil?

Prilagam še sliko.

»Krajan«

Odgovor na vprašanje, postavljeno v 3. številki glasila:

ZVEZNA TRŽNA INSPEKCIJA ZA CENE

V deveti številki Delo-življenje na strani 3, sem že lansko leto pojasnjeval, zakaj smo bili omenjeni v »Delu« med tistimi delovnimi organizacijami, pri katerih je Zvezna tržna inspekcija ugotovila nepravilnosti pri postavljanju cen.

V tretji številki letos pa bralec (iz nabiralnika) vprašuje, kako se je zadeva končala oz. kaj je s to zadevo.

Zal ne vemo; ali je ta prijava še v postopku in miruje ali pa je celotna zadeva ustavljena?

Do danes o tem še nismo bili obveščeni, vendar smo na zahtevo Okrožnega sodišča dali svoj zagovor. Ko bomo o tem kaj več vedeli, bomo bralce obvestili.

Ivan CAPUDER

Mimogrede zvemo, da smo imeli Zirovci prvo avtobusno progo v Jugoslaviji, že leta 1913, leto dni pred tem, ko je naš sogovornik zagledal luč sveta. Da je abecedo začel spoznavati v Kamniku, petošolske težave pa je preživljal v Celju.

»Oče me je pripravljaj, da bi za njim prevzel prevoznitvo,« pravi smeje.

Po sinovi odločitvi, da bo postal zdravnik pa mu oče celo leto ni odpustil, čeprav je

naciji, pa tudi ustaškim klavcem, čeprav je stalno sodeloval z OF.

Ce povem, da je z levo roko pri znanem prof. Rantu opravil tečaj iz zobozdravstva, postal leta 1946 asistent, leta 1947 specialist za ginekologijo, okrog leta 1965 docent, kmalu nato pa doktor znanosti, kateremu so vzorniki zlasti veliki naši zdravniki Lavrič, Lunaček in Savnik, potem pa je to nekaj prelet skozi razgibano življenje živahnega profesorja.

Vsa vnaprej pripravljena vprašanja so zgorela v ognju razgovora; tri ure, ki so se mi zdele hip.

Sestdeset let je že nekaj — pa on ne ve za to. Njegov delavnik se prične ob šestih in traja pozno v noč.

Običajno je takole: Popoldne, do 2. ure dela na inštitutu. Zelo zahtevno je, saj je tudi zdravljenje bolnikov tukaj zahtevna reč in mora biti človek vedno na mestu. No, uspehi so tudi že vidni, saj ozdravijo že nekateri bolniki v drugem ali celo v tretjem stadiju bolezni. Med njimi je bilo tudi nekaj Zirovcev, mimogrede rečeno.

— kaj planirajo v naši krajevni skupnosti — kaj

Delo KS bo pestro

Zbor delegatov Krajevne skupnosti Ziri je na svoji seji 6. 3. 1975 sprejel načrt razvoja komunalnih dejavnosti na področju KS Ziri za obdobje 1975—1980. Za to obdobje so okvirno načrtovana naslednja komunalna dela:

I. ZGRADITEV POSLOVNEGA CENTRA PRI ZADRUŽNEM DOMU V ZIREH

Okrog graditve poslovnega centra v Zireh tečejo razprave že več let. Leta 1972 je bil na pobudo KS Ziri sklican prvi sestanek zainteresiranih strank za gradnjo tega objekta. Nadaljnji razgovori dajejo jamstvo, da se bodo takratni dogovori začeli uresničevati.

1. Zgraditev zajetja studenca »Podklanom«. Ta voda je po več kot enoletnem opazovanju pristojne zdravstvene službe po kvaliteti najprimernejša.

2. Povečati je treba zbiralce vode z gradnjo dveh pretočnih rezervoarjev s kapaciteto 200 tisoč litrov, s koritom za kloriranje vode.

3. Predvidena gradnja krožnega voda na relaciji od

do občinske meje v Podlescu. Gradnja te ceste se bo lahko pričela aprila letos, ko bodo izdelani gradbeno-izvedbeni načrti.

Cesta poteka v dolžini 2,7 kilometra, po predračunu pa bi ta investicija stala 3.100.000 dinarjev. Obstaja pa verjetnost, če bi izvrševali vsa dela v lastni režiji, bi se lahko pocenila za 2 %.

V primeru, da skrajšamo traso od Podlesca do Anžonovega mostu v dolžini enega kilometra, se bi investicijski stroški zmanjšali za približno 1.100.000 dinarjev.

Na ta način ostane nepokritih stroškov v višini 1.035.800 dinarjev.

Manjkajoča sredstva pa naj bi predstavljala dotacijo, ki jo bo k gradnji prispevala SO Škofja Loka. Iz tega prikaza je razvidno, da je mogoče asfaltiranje Račevske ceste glede na finančne zmožnosti samo na relaciji od Noča do Anžonovega mostu.

Po podatkih krajevne skupnosti pa je razvidno, da 1 % prispevka od bruto osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu med Krajevno skupnostjo in gospodarskimi organizacijami še do danes nista poravnala Poliks in Klavdivar.

2. Predvidevamo asfaltiranje ceste od Zupana na Dobračevi do Javornikovega Johana v Rakulku in od Mavsarjevega Jožeta do Trčka na Dobračevi; po predhodnem predračunu znašajo stroški celotne asfaltacije te ceste 600.000 din,

samoprispevek občanov 70 odst. od predračunske vsote 420.000 din, manjkajoča sredstva 180.000 din.

Prikazani primanjkljaj bo financirala krajevna skupnost iz dela rednih sredstev za vzdrževanje krajevnih cest.

3. Cesta od »Mrova« do Dimitra Novaka: Asfaltiranje te ceste v dolžini 380 m bi stalo 140.000 din. Občani so že zbrali s prostovoljnimi prispevki 70.000 din, ostalih 70.000 din pa bodo vplačali do novembra 1975.

S tem smatramo, da je finančno mogoče v letu 1975 asfaltirati vse tri nakazane odseke. Krajevna skupnost pa mora v ankrajšem času skleniti pogodbo o izvedbi asfaltiranja s Cestnim podjetjem Kranj in dobiti točne predračune.

4. Predvidena gradnja pločnikov na republiški cesti od Petrona do Zupana na Dobračevi. Predvidevamo, da bi se ta dela izvršila najkasneje do leta 1980. Krajevna skupnost pa bi že takoj pričela z urejanjem in odkupom zemljišč na predvideni trasi.

V. POKOPALIŠČE

Za pokopališče je izgotovljen idejni projekt, po katerem je predvidena obnova in razširitev pokopališča z zgraditvijo dovozne ceste in urejenim parkirnim prostorom za 16 osebnih avtomobilov. Po približnem predračunu bi

vsja ta dela stala 550.000 dinarjev.

SO Škofja Loka je pripravljena sofinancirati izvedbo tega načrta v višini 40 % predračunske vsote. Lastni viri, ki se stekajo od najemnine za grobove pa bi znašali 100.000 din.

Sredstva za to bi prispevali:

	din
SO Škofja Loka	220.000
KS Ziri	100.000
Manjkajoča sredstva so torej	230.000

VI. TRZNICA

Ziri, kljub temu, da je kraj postal že skoraj mestnega značaja, še nimajo primerne lokacije za tržnico. Organi sveta naj intenzivno razmislijo o lokaciji za novo tržnico, ki je prepotrebna za nemoten razvoj kraja.

VII. UREDITEV OBREZJA SORE IN PRITOKOV

Ze v preteklem letu je KS pri Vodni skupnosti za Gorenjsko prikazala kritično stanje Rakulka, Osojnice, Račeve in njenih pritokov in same Sore. Vsi navedeni pritoki in Sora so potrebni rekonstrukcije, ker izraziti hudoourniški značaj pritokov in Sore uničujejo obrežna plodna zemljišča, ter predstavljajo skrito nevarnost pri vsaki večji povodnji.

Vodna skupnost do sedaj ni pokazala nobenega razumevanja za naše želje, vsled tega menimo, da mora KS in njeni dejavniki še naprej zah-

tevat ureditev in odpravo kritičnega stanja na Sori.

VIII. JAVNA RAZSVETLJAVNA

Javno razsvetljavo predstavlja sedaj samo 207 svetlobnih teles, pripravljena pa je montaža novih 14 svetlobnih teles, ki jih bodo sofinancirali občani in to v naslednjih sektorjih: od Zajcove Mile, do Demšar Janeza in odcepa, 6 svetlobnih teles. Na tem odseku je kabel že položen, s samopriskom občanov pa je že zbranih 5.500 dinarjev. Dve novi svetlobni telesi na odcepu od Lisičnika, do Janka Rupnika v Stari vasi. Na tej trasi je kabel že vgrajen, stroške so krili občani, prav tako bodo financirali svetlobno telo, drugo pa bo financirala KS. Šest svetlobnih teles na področju Nove vasi, od Kamškovega mostu, do Gantarja v Novi vasi. Kabel na tej trasi je delno že položen. Občani so do sedaj predvsem prispevali s fizičnim delom, so pa tudi v bodoče pripravljene opravljati vsa fizična dela na tej relaciji.

IX. GRADNJA MOSTOV

V naslednjih letih se predvideva gradnja štirih mostov: Lipetov most v Novi vasi, most na Lednici in 2 mostova v Sovri. Na Lednici je že ustanovljen gradbeni odbor. Prav tako predlagamo, da tudi v Novi vasi ustanovimo gradbeni odbor in pričnejo z delom.

KS ZIRI

Samoupravni sporazum

Po sprejetju načrta razvoja komunalnih dejavnosti na področju KS Ziri je zbor delegatov razpravljal o finančnih možnostih in uvedbi samopriskovka.

Sklenil je predlagati gospodarskim organizacijam in ustanovam podpis Samoupravnega sporazuma o financiranju komunalnih dejavnosti na področju KS Ziri. Podpisnice tega samoupravnega sporazuma naj bi se zavezale, da bodo od 1. 1. 1975 do 31. 12. 1979 iz svojega dohodka pred končno delitvijo izplačale v sklad za razvoj komunalnih dejavnosti v Zireh sredstva v višini 2 % od bruto osebnih dohodkov, izplačanih delavcem, ki prebivajo na območju KS Ziri, in to vsak mesec ob izplačilu osebnih dohodkov. Ta obveznosti ne velja, če katera od organizacij izplača samo minimalne osebne dohodke.

Prav tako je treba poiskati vse vire financiranja s strani občine in republike, da bi mogli vsaj delno komunalno urediti naš kraj.

S skupnimi močmi bomo veliko naredili na področju komunalne dejavnosti, s tem pa pomagali pri razvoju kraja.

Tone OBLAK

Z asfaltiranjem bomo nadaljevali

II. KANALIZACIJA

Idejno izvedbeni projekt za gradnjo kanalizacije bo po pogodbi s podjetjem HIDRO-IZENIRING Ljubljana izdelan marca letos. Projekt bo vseboval izdelavo primarne mreže kanalizacije. Načrti za sekundarno mrežo pa bodo izdelani kasneje. S pričetkom gradnje primarnih vodov bi lahko pričeli v drugi polovici leta 1975. Predvideni so štirje glavni primarni kanali, ki bi zajeli področje od Zirov do Dobračeve.

Financi viri:

Lastnih sredstev, ko bo gospodarstvo poravnalo sprejete obveznosti iz leta 1974, bi bilo približno 1.100.000 dinarjev. KS bo iskala možnosti za najetje bančnih kreditov, kajti edino na ta način bi lahko uspešno pričeli z gradnjo kanalizacije. Skupščina občine Škofja Loka je zagotovila, da bo sofinancirala kanalizacijo v višini in odstotku, kot je to že dodelila področju Železnikov in Škofji Loki.

III. VODOVOD

Pomanjkanje pitne vode predstavlja za krajevno skupnost stalno velik problem, posebno v sušnih obdobjih. Potrošnja vode se stalno veča, posebno v Alpini in Etikei. V teh organizacijah je uporaba pitne vode osredotočena tudi za proizvodnjo.

Povečanje potrošnje vode nam narekuje, da povečamo osnovne rezerve vode na naslednji način:

banke, preko »Umag«, do Kopač Albina, bi zagotovila prav za to področje, ki je najbolj kritično, dovolj dotoka vode. Za ta krožni vod je projekt izdelave že zagotovljen.

Projekt za zajetje in rezervoarje pa bi bilo treba šele naročiti. Vsa ta dela naj bi se odvijala po etapah v razdobju 1975—1980.

Financi viri:

Dosedanja tarifa za porabljeno vodo komaj zadostuje za tekoče vzdrževanje obstoječih vodnih instalacij. Če hočemo izvršiti zgoraj navedena dela mora svet KS sprejeti odlok o novih tarifah za porabljeno vodo, istočasno pa bo treba obvezno vključiti števec pri porabnikih vode. Sklep o obveznem montiranju števecov pri porabnikih vode je svet že sprejel na eni izmed sej v preteklem letu.

Po dosednji tarifi KS dobi letno okrog 130.000 dinarjev. Če upoštevamo veliko število odjemalcev vode in vsakoletno inflacijo dinarja, lahko ugotovimo, da je tarifa za porabljeno vodo, računajoč realno vrednost dinarja, še samo simbolična.

Dругih virov za financiranje predvidenih del KS nima. V primeru, da ne bo denarja za predvidena dela, se lahko zgodi, oziroma bo KS primorana prepovedati uporabo pitne vode za industrijske namene.

IV. CESTE

1. Nadaljevanje in dokončano asfaltiranje ceste od Noča

planirajo v naši krajevni skupnosti - kaj planirajo

Ali se bodo dogovori uresničili?

Trgovski center v Žireh

Po daljšem času so razprave o poslovnem središču v Žireh postale resnejše in vse kaže, da ne bo ostalo le pri besedah.

Žiri, s celotnim zaledjem in vasi se ne morejo pohvaliti z urejenostjo upravnega, kulturnega in trgovskega sredi-

šča. V urbanističnem planu o razvoju Žirov je predvideno, da bi se trgovski center gradil vzporedno z gostinstvom,

severno in zahodno od Zadruga doma.

Svet krajevne skupnosti se je v pretekli mandati dobil vključil v akcijo za izgradnjo poslovnega centra. Organiziral je posvet vseh, ki so pokazali zanimanje za investiranje na našem področju. Re-

zultati posvetovanja, ki sicer prepočasno oživljajo, so naslednji:

Izdelan je načrt prve etape stavbe severno od Zadruga doma, kjer bodo investirali: Podjetje za PTT promet, Ljubljanska banka, Veletgrovina Loka (ABC) in Kokra Kranj. V tej stavbi je, glede na razpoložljive kapacitete še vedno možno vključiti vsaj enega investitorja. Zgornji del stavbe, v drugi in tretji etaži, pa je rezerviran za stanovanja, katera naj bi delno investirala podjetja, ki bodo imela v tej stavbi poslovne prostore. Preostala stanovanja pa namerava odkupiti Alpina za svoje delavce. Zahodno od Zadruga doma je predvidena gradnja trgovskih in gostinskih prostorov, katerih investitor bo Alpina.

Ponovni sestanek investitorjev za izgradnjo trgovskega centra je bil 25. februarja letos. Sklenjeno je bilo, da se morajo investitorji ponovno dogovoriti in uskladiti želje po razdelitvi poslovnih prostorov v okviru stavbe in to najkasneje do 20. marca letos.

Dolžnost krajevne skupnosti je preskrbeti soglasje lastnikov posesti in zemljišč, kjer bo poslovni center, in sicer do 20. marca 1975.

Konec marca ali najkasneje v začetku aprila, bo ponoven dogovor vseh investitorjev in krajevne skupnosti, kjer bodo investitorji sestavili prvo medsebojno pogodbo in bodo položili prva sredstva za izdelavo izvedbenega načrta, odkupa zemljišč, komunalne ureditve ipd.

Iz vseh preteklih in tekočih dogodkov lahko povzamemo: kolo se je sicer premaknilo, vendar se vrtil počasi. Zato je nujno, da je vsi dogodki okoli gradnje trgovskega centra hitreje odvijajo in s tem prisilijo investitorje, da se bodo tudi oni sami z večjim zanimanjem vključili v gradnjo. Dolžnost nas vseh je, da investitorje, ki so nam vsem znani, ne vprašamo samo po ekonomski upravičenosti investiranja, temveč jih opominimo tudi na moralno dolžnost, ki jo imajo do našega kraja.

O dogodkih okrog trgovskega centra vas bomo sproti obveščali.

**Predsednik
izvršnega sveta
KRAJEVNE
SKUPNOSTI
Jože BOGATAJ**

Ali občani Škofje Loke spoštujemo zakone?

Tokrat objavljamo poročilo oddelka za notranje zadeve SO in Postaje milice Šk. Loka, ki ga je obravnaval Izvršni svet občinske skupščine. Nanaša se na prekrške zoper javni red in mir v letu 1973.

Poročevalec na seji je bil Stane PECAR, član IS in načelnik oddelka za notranje zadeve SO Škofja Loka, ki je poudaril naslednje:

»Ze ustaljena praksa je, da se o najbolj problematičnih kršitvah družbene discipline, med katere sodi tudi javni red in mir, seznanja pristojne organe v občini.

Poročilo zajema samo tiste kršitve javnega reda in mira, ki jih ureja zakon o prekrških zoper javni red in mir in so tudi najbolj pogoste in problematične. Ne zajema torej kršitev predpisov s področja javno-odjavne službe, osebnih izkaznic, prireditvev in javnih shodov, orožja, družtev, tiska itd. Prikazani so podatki za leto 1973, primerjani z letom 1972.

Najhujše kršitve javnega reda predstavljajo po noveli kazenskega zakonika kazniva dejanja, ki so v pristojnosti sodišča, medtem ko predstavljajo ostale kršitve t.i. prekrške, ki so v pristojnosti sodnika za prekrške. Tako pri prvih kot pri drugih oblikah pa gre najpogostejše za nedovoljen način motenja

miru, počitka, dela in razvedrila občanov.

Izvajanje predpisov s področja javnega reda in mira je v pretežni meri v pristojnosti službe milice, le neznaten del pa tudi v pristojnosti občinskih upravnih organov, predvsem organa za notranje zadeve in inšpekcijskih organov.

Iz prikazanih podatkov zaključimo, da javni red in mir, kljub velikemu številu in porastu kršitev, v teh letih ni bil posebno ogrožen, kajti ni bilo hujših neredov, izgrediv in drugih pojavov, ki bi občutneje vznemirjali občane. Še predvsem je ta ugotovitev razveseljiva zato, ker je v letu 1973, to je v jubilejnem letu, ko smo praznovali tisočletnico mesta, bilo na programu praznovanja veliko najrazličnejših množičnih prireditvev. Nekatere prireditve so bile na prostem in se jih je udeležilo po več tisoč ljudi.

K takemu stanju so nedvomno pripomogli tudi kvalitetno izdelani načrti za varovanje, ki so zajemali tudi organizacijo rediteljske službe, nadalje akcijsko delo službe milice ter dosledno in

dosti energično ukrepanje zoper grobe kršitelje javnega reda in mira, še zlasti zoper povratnike. Postaja milice je miličnike opazovalce razporejala v službo predvsem tja, kjer je registrirala najpogostejše in hujše kršitve. Velik vpliv na takšno stanje javnega reda in mira pa je imelo tudi vsklajeno medsebojno sodelovanje med temi organi in drugimi institucijami, še predvsem s tistimi OZD, ki imajo organizirano nastanitev samskih delavcev.

V številnih primerih pogosto je te kršitve alkohol. Zato bo treba vprašanju alkoholizma posvečati večjo pozornost in pospešeno uresničevati sklepe, ki jih je sprejela občinska skupščina na eni izmed svojih sej, ko je obravnavala poročilo o problematiki alkoholizma v občini Škofja Loka. Ta skrb je naložena predvsem službi socialnega varstva, ki pa pri teh naporih seveda ne bi smela biti osamljena.

Najpogostejše kršitve so bile:

— nedostojno vedenje na javnem kraju (v letu 1973 je bilo od skupnega števila prekrškov 442, kar 149 teh kršitev)

— pretepi na javnem kraju (142 primerov).

Precej pogosto je nedostojno vedenje zoper uradne ose-

be-milčnike. V letu 1972 je bilo 18 primerov, v letu 1973 pa 23.

Nekatere kršitve pa se sploh niso pojavljale (n.pr. politične) ali pa je bilo njihovo število nizko.

V porastu je število intervencij miličnikov, zlasti v javnih lokalih (229 v letu 1973).

Pridržanih je bilo 128 oseb v letu 1973 in to predvsem zaradi vinjenosti, nekaj pa je bilo med njimi tudi prijetih iskanih oseb.

Milčniki so morali uporabiti fizično silo in gumijevko v 78 primerih.

Največ kršitev je bilo v starem mestnem jedru, še predvsem pri avtobusni postaji v Škofji Loki, kar je tudi razumljivo, saj se v tem predelu giblje in zadržuje dnevno največ ljudi. Najbolj ogroženi objekti v Škofji Loki so samski domovi, zatem pa restavracija »Turist«, hotel »Trans turist« in restavracija pri železniški postaji, izven Šk. Loke pa gostilne v Žireh in delno tudi buffet »Alples« v Železnikih.

Večina storilcev prekrškov je iz drugih republik, med njimi so pretežno taki, ki pogosto menjajo zaposlitev ali pa so brezposelni.

Delovne organizacije in sindikati posvečajo precejšnjo skrb samski delovni sili, kajti ne skrbijo dovolj za njeno rekreacijo in kulturno življenje. Zato se le-ta zateka v gostilne, ženske pa tudi k nemoralu.

V zadnjem času so v porastu skupinske kršitve javnega reda in mira z nedostojnim vedenjem na javnem kraju.

Poprečna denarna kazen v letu 1972 je znašala 75.— din, v letu 1973 pa že 130.— din.

Z zaporom je bilo v letu 1972 kaznovanih 21, v letu 1973 pa 43 storilcev. Ti podatki kažejo na zaostritev kaznovalne politike, kar je glede na število javnega reda in mira opravičljivo in nujno.

Ze uvodoma smo ugotovili, da so prekrški s področja javnega reda in mira v precejšnjem porastu, kar je za skrbljivo, četudi nismo beležili najhujših oblik kršitev oziroma so take kršitve bile neznatne. Vzrokov za takšno stanje je več. Eden izmed njih je tudi nezadostna prisotnost miličnikov zaradi pomanjkanja kadra. Nadalje naj med vzroki omenimo tudi premajhno skrb odgovornih dejavnikov za zmanjšanje alkoholizma in za izboljšanje pogojev samske delovne sile.

Pod prelazom Arlberg

Naši šoferji so stalno na poti. Doživijo marsikaj. Vtise z ene izmed poti je tokrat napisal tovariš FRANC MLINAR

Tema ko v rogu. Posvetim, da pogledam na uro. Stiri proč je in sneg še vedno nalezava v debelih kosmičih, da je vidljivost zelo majhna. Sinoči sem tu obstal in na strehi avtomobila se vidi, da ga je zopet nasedlo kakšnega pol metra. Če me še plug zaorje, si mislim, potem s tovornjakom ne pridem zlepa iz tega prokletega snega. Pa kaj morem? Bo kar bo! Zakopljem se nazaj v tri odeje, ki jih imam s seboj in poskušam zaspati še par ur.

To je bila noč med 17. in 18. decembrom. Zdaj je že dopoldan 18. in z Avstrijcem, s katerim tu skupaj stojiva, sva zvedela, da je cesto policija zaprla za ves promet, dokler ne bo splužena. Cestna služba je sicer delala vso noč, vendar snežni zameti in plazovi cesto vedno sproti zatrpajo, tako da problem ne bo tako kmalu rešen in bom lahko vso tole vožnjo in doživljanje z njo v zvezi spravil na papir. Za preganjanje lakote imam s seboj pol pečene kure, ki sem jo med potjo kupil v Innsbrucku, pa nekaj čokolade in kruha, za žejo pa dovolj snega, tako da bom kak dan že prestal. Kot medvedu, mislim, da mi tu vendar ne bo treba prezimiti.

Kako se je torej začelo?

Potni nalog se je glasil: Ziri-Davos (Svica)—Dunaj—Ziri. Naložim torej čevlje za Davos, nazaj grede pa naj bi vozil preko Dunaja, tu naložil nek stroj in ga pripeljal domov. Med vso to potjo pa se marsikaj zgodi. Tudi ne manjka skrbi in truda. Ni to kar pišem zdaj, nekaj edinstvenega, podobne so vse daljše službene vožnje. Več težav je seveda pozimi.

Ob sedmi uri zjutraj odpeljem. Po nekajurnih carinskih

formalnostih v Kranju odpeljem ob 11. uri preko Ljubljane v Avstrijo. Zaradi snega se odločim, da ne bom vozil preko prelaza Felbertauern, ampak dam v Mallnitz avto na vlak, ki me potegne skozi predor na drugo stran v Bockstein. Tu je cesta še zasnežena in ne obeta se mi kaj prida vožnja. Zadovoljen sem, da sem izbral to pot, zakaj čez prelaz brez verig ne bi mogel. Da je bilo vse še bolj neprijetno, se je v nižine spustila še gosta megla in to vožnjo še bolj ovira. Počasi in previdno sem ob 21. uri prispel v Innsbruck. Za ta dan je bilo dovolj. Poiskal sem hotel, povečerjal in mirno prespal.

Zjutraj, 17. decembra, nadaljujem. Ta dan nameravam prečkati prelaz Arlberg, cariniti robo na švicarski meji v Feldkirchnu, voziti potem do Davosa, oddati robo in se po možnosti vrniti čez mejo v Avstrijo. Dokler se cesta ne začne vzpenjati, gre kar v redu. V bližini kraja Pettnen, pa je cesta zasnežena in kmalu se znajdem pred veliko tablo, ki prepoveduje nadaljnjo vožnjo brez verig. Treba je zavlati rokave in pričeti z delom. No, imam družbo, kajti tu še vsaj 10 mojih kolegov, šoferjev pridno obuva v snežne verige, svoje tovornjake.

Tako opremljen krenem na pot in se vključim v kolono tovornjakov, ki počasi leze nazgor. Čas vse prehitro uhaja, vendar zdaj gre vsaj brez zastojanja in prelaz srečno prevozimo. Na švicarski meji v Feldkirchnu se znajdem točno ob 12. uri, ko imajo cariniki ravno odmor, in zopet čakamo. Ocarinjeno imam še sorazmerno hitro, čeprav je kontrola precej stroga. Ob 15. uri lahko odpeljem. Vso

pot proti Davosu dežuje in cesta je polna snežne plundre. Na cilj prispem ob 17. uri. V pisarni pri Heierlingu so radovedni, kako sem vozil in, če grem takoj nazaj. Ko jim pojasnim, da bi rad še nocoj prišel vsaj čez mejo v Avstrijo, mi zaželijo srečo in vesele praznike, in hajdi na pot. Toda že spet se zatakne. Avto je prazen in ne morem speljati iz snega, v katerem sem obstal. Na pomoč mi priškoči domači šofer s kombijem in ko sva že strgala vlečno vrvo in eno verigo, se nama vendar posreči, da rešiva OMA iz snega. Zdaj pa res adijo Davos — pa zopet na pot v deževno noč. Švicarsko-avstrijsko mejo prevozim brez težav. Počutim se še kar dobro in sklenem še to noč prečkati prelaz Arlberg. V mestecu Langen montiram verige in vzpon se prične. Spodaj dežuje, bolj ko se dvigam, gosteje sneži. Kmalu prehitim avstrijskega vlačilca. Skrbi me, kaj bo proti vrhu, ko že tu tako mete. Nekje sredi vzpona me ustavi policija in mi prepereči nadaljnjo vožnjo. Proti vrhu menda stoji nekaj prikoličarjev, ki zaradi zameotov ne morejo zvoziti klanca in ves promet je obstal. Isto doleti tudi Avstrijca, ki vozi za menoj. Bo vsaj malo družbe, si mislim, ko bova dva. Do tu je šlo torej 17. Danes pa je 18., ura je že 12, cesta v obe smeri še zmeraj zaprta. Stojim torej že celo noč in pol dneva.

Okrog 13. ure se pojavita prva roba in plug. Voznika pravita, da bodo cesto uspobili samo za vožnjo nazdol. Spustim se do Lange-na, kjer mi s težavo uspe vozilo spraviti na vlak, ker imam cerado višjo, kot določa predpis. Po daljšem prerakanju z uslužbencem mi vendar dovolijo, da ga naložim. Vlak nas potegne skozi predor do St. Antona in že sem na drugi strani Arlberga. Vendar, misli je dan, pa sem napredoval le malo. Še to noč pa želim priti vsaj do Salzburga, da vsaj malo ujamem čas. To pot kakih 300 km tudi prevozim nekako do polnoči.

Kajti šlo je zaradi stalnega sneženja le počasi. V bližini Salzburga zapeljem na prostor za parkiranje, se zakopljem v odeje in poskušam zaspati.

19. decembra. Spal sem 5 ur in zopet se kar dobro počutim. Sneži še kar naprej, vendar od tu dalje bo šlo vseeno hitreje naprej, sem že na avtocesti. Ko vozim mimo mesteca Gmunden, se vreme na hitro izboljša, neha snežiti in cesta je suha. Okrog 10. ure se najdem v bližini Dunaja. Že prajsem prešturiral načrt mesta in se odločil, da ga obvozim z zahodne strani in pridem na cesto Graz—Dunaj, katera me pripelje na tržaško, v mesto, ob kateri leži metzleinsdorfski kolodvor, kjer moram pri špediciji naložiti stroj. Seveda takole iskanje ulic in naslovov, posebno še, ko si sam v večmilijonskem mestu, ne gre vedno povsem gladko. To pot sem našel kar hitro in brez težav in uredil vse potrebno. Sklenil sem, da bom peljal preko Dravograda, kjer je zdaj, ko se za novoletne praznike vračajo domov naši zdomci, manjša gneča. Špediter pa je temu nasprotoval in

mi zabičal, da vozim brezpogojno čez Sentilj. Radi ljubega miru in da so mi hitreje naložili, sem mu to tudi obljubil. Vseeno pa je preteklo celih 5 ur, preden sem imel naloženo in dokumente v rokah, avto carinjen in zaplombiran. Končno lahko odpeljem.

Med vožnjo proti Gradcu se odločim za smer Ospang—Hartberg—Graz, ker sem čez Semmering že večkrat vozil. V Wildonu me ujame noč in poiščem si hotel, da se po dveh, v kabini prespanih nočeh, zopet pošteno vležem.

20. decembra: med vožnjo do Sentilja nič posebnega. Na meji pa, kakor sem pričakoval, dolga kolona čakajočih vozil. Zaklenem avto in se z dokumenti v rokah napotim na avstrijsko carino. Vprašam samo, če s temi dokumenti lahko prekoračim mejo na kakem drugem mejnem prehodu, kar mi brez nadaljnje dovolitve. Obrnem kamion in čez dve uri sem v Dravogradu na meji, lepo sam. V kratkem so vse formalnosti na carini opravljene in s carinsko spremno listo v rokah sem spet doma.

Tradicionalni Trnovski maraton

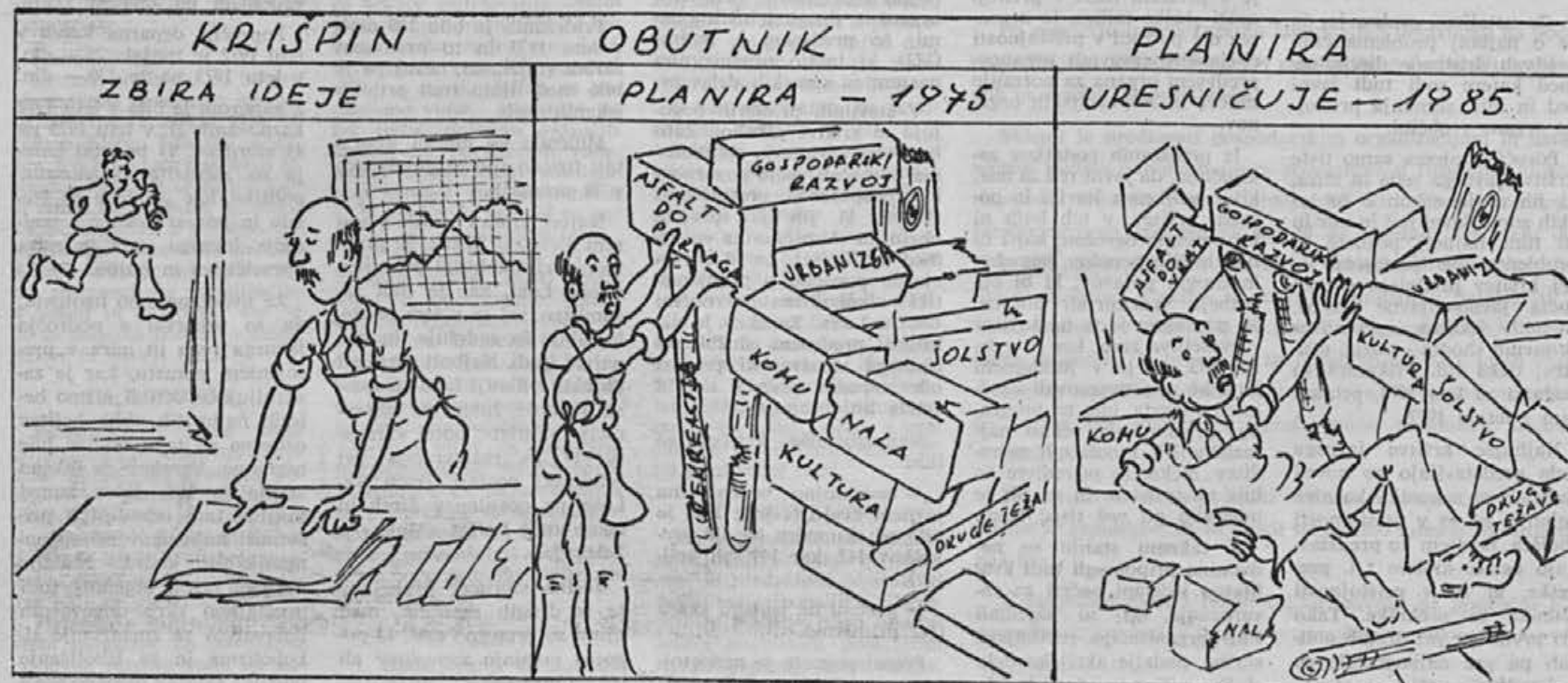
Črni vrh, 23. marca 1975: Mrgoli smučarjev. Končno je uspelo izpeljati 2. TRADICIONALNI TRNOVSKI MARATON, ki so ga organizatorji zaradi neugodnih snežnih razmer morali že dvakrat preložiti.

Prireditve je posvečena 30. obletnici osvoboditve, 30. obletnici smučarskih tekem med NOB v Cerknem in 30. obletnici telesne kulture v novi Jugoslaviji.

Snega je danes dovolj in s starta se je pognalo v tek na smučeh približno 800 tekmovalcev. Moški in ženske. Stari in mladi. Med njimi je bilo tudi 7 članov Smučarskega kluba ALPINA — tekaške sekcije, in sicer: Silvo Trček, Peter Mlinar, Stane Stanonik,

Cveto Tavčar, Jože Bogataj, Franc Temelj in Bernard Kavčič. Vsi naši tekmovalci so prispeli na cilj — to je soliden rezultat, glede na to, da je bila proga dolga kar 30 kilometrov in da bi bilo lahko za tekmovalce, ki niso imeli možnosti za trening, teh 30 kilometrov tudi preveč.

Omenimo še to, da je tudi tovarna ALPINA prispevala sredstva za organizacijo tega maratona. Na ta račun so vsi tekmovalci nosili startne številke z napisom »ALPINA« in tako smo z vseh strani sodelovali na tem tekmovanju; s tekmovalci, z reklamo, in upamo, da je bilo tudi mnogo tekmovalcev obutih v naše izdelke — tekaške čevlje Alpina. B. K.

Najbolj je navdušil Ladko Korošec

Operna predstava v Žireh

V počastitev Dneva žena smo v Žireh, čeprav z majhno zamudo, uspeli pripraviti operno predstavo italijanskega skladatelja Gaetana Donizettija »Don Pasquale«, ki jo je izvajal ljubljanski operni ansambel. Predstava je doživela lep sprejem pred nabito dvorano.

Nimam namena govoriti o operi sami, ker sem o njej dovolj povedal pred pričetkom predstave.

Kako je prišlo do zamisli o gostovanju opere v Žireh? Naj povem, da v osnovni šoli že dve leti prirejamo mladinske koncerte. Tako smo imeli v gosteh že pihalni kvintet, operne pevce in pred kratkim znanega slovenskega pianista Acija Bertonec. Vsi ti koncerti so pri mladini naleteli na lep sprejem. Tako smo sklenili, da bodo gostovanja znanih glasbenikov na naši šoli tradicionalna. Ob obisku opernih pevcev — Ladka Korošca, Sonje Hočevarjeve in Rajka Koritnika na naši šoli smo se domenili tudi za operno predstavo, ki ste si jo ogledali pred kratkim. Naj omenim še to, da osnovna šola organizira vsako leto za osme razrede ogled operne predstave v Ljubljani, za sedme razrede pa koncert simfoničnega orkestra v filharmoniji. Zavedamo se, da je vizuelni stik mladine z glasbenimi umetniki zelo pomemben za doživljanje glasbe.

Večkrat smo že mislili, da bi koncerte, ki smo jih organizirali za šolo, izvajali v dvorani DPD Svobode in tako umetnike predstavili širši javnosti. Ker pa ni bilo do nedavnega v dvorani primerne klavirja, je to odpadlo. Z novim pianinom v dvorani DPD Svobode pa se odpirajo neštete možnosti za organizacijo glasbenih prireditev v Žireh. To nam je potrdila operna predstava, ki so jo obiskovalci z navdušenjem pozdravili.

Nujno je treba v Žireh ustanoviti odbor, ki bi bil zadolžen za organizacijo vseh glasbenih prireditev v kraju. Gostovanja bi morala biti razporejena skozi vse leto. Tako

pa se dogaja, da imamo cel kup predstav v enem ali dveh mesecih, potem pa razen proslav ni nič več.

V Ljubljani deluje »Skupnost koncertnih poslovalnic Slovenije«, ki organizira raznovrstne koncerte. Cene se gibljejo od 1500—4000 ND. Vprašanje je, kdo bi krič stroške takega koncerta, ker vemo, da Žirovci nič radi ne sežemo v lasten žep po dinar za ogled kakšne kulturne prireditve. Sindikati ne bodo vedno plačevali. Treba bo le seči v svoj žep in odšteti

Prizor v duetu

kakšnega »jurja«, če hočemo, da bo kulturna dejavnost v Žireh napredovala.

Spomnimo se samo gostovanja Slovenskega okteta pred kratkim. Ljudje po cellem svetu se tepejo za karte njihovih koncertov. Pri nas pa je dvorana na pol prazna, ker je pač bilo treba plačati 20 dinarjev.

Naj se na koncu še enkrat zahvalim vsem, ki so sodelovali pri organizaciji operne predstave, zlasti pa sindikatom podjetij v Žireh. Upajmo, da bomo še kdaj deležni takšnega kulturnega ocvirka, kot je bila opera Don Pasquale.

Dušan MLAKAR

Kako se pripravljamo na sezono?

Sezona zimskih športov je za nami. Pričenja se sezona, v kateri bodo ponovno zaživela nogometna, košarkarska, rokometna, balinarska in druga tekmovališča, ki so vezana na lepo vreme in izven dvoranske terene.

Nogomet:

Prvi del tekmovanja so zaključili na 1. mestu, v gorenjski B ligi. Drugi del tekmovanja se prične 29. 3. 1975. V ta del startajo z velikimi ambicijami, saj imajo vse možnosti osvojiti prvo mesto in s tem pridobiti pravico nastopanja v gorenjski ligi A.

Da bi to dosegli, so preko zime redno trenirali v dvorani v Gorenji vasi, in sicer vsak teden po 2 uri. Odigrali so tudi dve prijateljski tekmi z nogometaši LTH iz Škofje Loke, ter enkrat zmagali in enkrat izgubili. V planu pa imajo tudi tekmo s selekcijo ljubljanske Olimpije, vendar pa točen datum še ni dogovorjen.

Trener ima na razpolago 21 igralcev, tako, da bo konkurenca v ekipi močna in se bo moral vsak tekmovalac zelo potruditi, če bo hotel nastopati v prvi postavi. Tudi za podmladek ni skrbi, saj redno hodi na treninge 20 pionirjev, ki bodo jeseni startali v gorenjski pionirski ligi.

Ker je ob vsakem deževju igrišče prava njiva, ga bodo do pričetka tekmovanja popravili, uravnavali in prevaljali ter na nekaterih mestih še malo posuli.

Prvo tekmo na domačem terenu bodo odigrali šele 12. aprila, in sicer z ekipo Grintovca, prvi dve koli pa bodo gostovali.

Judo:

Judoisti ne mirujejo, saj traja njihova sezona skoraj vse leto. V teku je ekipno tekmovanje za člane, za naslov re-

publiškega prvaka. Tekmuje 17 klubov, Žirovci pa so trenutno na 5. mestu, kar je vsekakor lep uspeh.

Poleg tekmovanja pa imajo tudi redne treninge, in sicer 3-krat tedensko po 2 uri, v prizidku osnovne šole v Žireh. Trenutno imajo 10 tekmovalcev, od tega je 6 še pionirjev, tako, da lahko upamo, da se bo judo po daljšem stagniranju ponovno uveljavil v republiškem merilu.

Kot vse kaže, letošnjo sezono v Žireh ne bomo gledali nobenih bojov, saj bodo morali na vsa tekmovanja v goste, ker v Žireh ni primerne prostora za tekmovanje, razen za prijateljske tekme. Pogoji za prvenstvena tekmovanja je, da v enem prostoru lahko tekmujejo hkrati na dveh blazinah.

Ker do sedaj niso imeli svojega sodnika, kar se jim je poznalo pri tekmovanjih, so prijavili 2 kandidata, ki bosta opravila sodniški izpit.

Poleg rednega tekmovanja, pa se bodo mladinci 1. 4. 1975 udeležili še republiškega prvenstva.

Košarka:

Tudi košarkarji ne počivajo. Vso zimo so intenzivno trenirali v dvorani v Gorenji vasi, in sicer 2-krat tedensko po dve uri, posebej člani, članice in mladinci. V tem času so tudi odigrali več prijateljskih tekem, in sicer z Vrhniko dve, Idrijo dve in Krojcem dve. To velja samo za člane. Mladinci so odigrali tekmo z ekipo Idrije. Najbolj aktivne

pa so bile košarkarice. V januarju so se udeležile državnega prvenstva za mladinke v Zagrebu, tekmovali so v tekmovalniški ligi. Člani so imeli medtem tudi občinsko zimsko prvenstvo v košarki, kjer so bili drugi, za KK Kroj.

Košarkarska sezona bo zelo bogata, saj se bodo tekme pri TVD Partizan vrstile ena za drugo. Člani bodo nastopali v II — slovenski ligi — zahod, članice bodo nastopale v I. slovenski ligi, mladinci v isti ligi kot člani, samo v mladinski konkurenci. Poleg teh treh ekip pa bodo nastopali v gorenjski ligi še pionirji in pionirke. Vsega skupaj bo klub letos zastopal pet ekip, prvič letos pa ne bomo nastopali v gorenjski ligi s člani B, ker enostavno ne bi mogli priti na čisto z organiziranjem in vodenjem tekem, ker bi jih bilo preveč.

Poleg tekmovanja v ligah, pa bosta tako članska kot ženska ekipa tekmovali še v jugoslovanskem pokalu.

Na občnem zboru si je klub zadal veliko nalogo, med njimi tudi ureditev TVD Partizana. Do sedaj so uredili garderobo v prvem nadstropju prizidka, postavili nove stopnice, pričeli postavljati razsvetljavo, do konca meseca aprila pa bodo postavili, tako vsaj upajo, okrog Partizana še žičnato ograjo.

Poleg tega pa bodo morali vsi tekmovalci obvezno napraviti izpit za pomožnega sodnika, ker jih na vseh tekmah rabijo, poleg tega pa se bodo pri tem seznanili še s košarkarskimi pravili.

Miha GOVEKAR

Ali bodo postali mojstri mehke umetnosti?

Nagradna križanka »Pomlad«

ZUPAVČIČ SILVA	LUNINO STEVILLO	RASTLINA ZA VENCE ZEMALJOLICA	BARVANJE ZEMALJOM	NOVAK LJUDMILA	HUDA ŽALOST	NIZOZEMSKO MESTO (EDAMSKI SIR*)	IME PEVKE ZUBOVIC	PRIHAJANJE SKOZI VRATA	SUANDIN MOŠKO IME	DALMATINSKA OBALA
IME IGRALKE GARDNER			DAROVANJE NA OLTAR STAROGRŠKI PEVEC		TEŽKO KLADIVO KAČJI UGRIZI		PRIPADNIK AVAROV GOROVJE V BURMI			
LADISKA KABINA KAJUTA										
BERITE DELO ŽIVLJENJE	PAVEL NICOLETTI OBOKAN STROP	CECILIA MLINAR								
NAJBOLJŠA TA HIP*		ŽILA, KI DOVAJA KRI								
LESENO KLADIVO		MODRA SPOMLADANSKA CVETICA								
OBUDANJE		TELOVADNI ELEMENT DEMŠAR ALOJZ		BERČIČ ROMAN						
HAŠ SAN VELEMOJ- STER (BOJAN)				VRSTA MEČA FLORET						
JULKA ERZNOŽNIK				IT. KEMICNI KONICERN ZADRUGA V CAR RUSIJI						
ALPINA!	BOŽANSTVO STARIH SEMITOV	ODIGALJEN CLOVEK IME ALPIJUS KUNAVERTJA								
BOGDAN ALBREHT	ANGLESKO SVETLO PIVO HOTEL V BOVCU			GR. BOJANJA (ARTEMIS) ZOGA IZVEN IGRISCA						
LETOPIS, KRONIKA										
SLOVENSKI GLASBENI KRITIK (RAFAEL)	A									
HOKEJIST OLIMPIJE	L									

REŠITEV NAGRADNE KRIZANKE »OB PRAZNIKU ŽENA«

Vodravno: OGRABKI, BRONHOSKOP, LAMA, STOB, ZENAM, PAR, COK, LEVIATAN, OPERA, ESO, ARENDATOR, MIRAN, SMART, SD, VAVA, AH, TELUR, TETA, IZBRANEC, IMAMI, KRNA, ARALIJA, TM, ANO, LIJAK, URETER, KAS, AMPERE, VAT, CIKI,

ERNA, ANTE, DOVOZ, TC, OCEPEK, OMLETA, ORLON, BUTARA, MADŽAR, BOTRA,

Izrebrani reševalci:

1. nagrado prejme MAKSA ERZNOŽNIK, Dobračeva 74,
2. nagrado prejme MARTA CADEŽ, Stara vas,
3. nagrado prejme ANICA MLINAR, Dobračeva 127.

Rešitev današnje križanke pošljite uredništvu do 16. aprila 1975. Nagrade: 50, 30 in 20 din.

Telesna kultura med željami in možnostmi

Telesno kulturo smo doslej spoznavali le skozi prizmo tekmovalnih uspehov ali neuspehov posameznih ekip in kraja, o organiziranosti in načrtovanju pa doslej nismo govorili na ustreznih krajih.

Vsaka delitev sredstev sproži vrsto razprav, razočara del udeležencev. Tudi telesni kulturi s tem ni prizanešeno in

povišana temperatura med športnimi delavci je že tudi kar običajna. Prav je, da najprej spoznamo bistvo nastalih težav in potem poizkušamo poiskati najustreznejšo rešitev.

Vsem, ki spremljate aktualna dogajanja v naši družbi, je jasno, da so potrebe ne-gospodarskih dejavnosti zelo

porasle. Razlog za to je v zanemarjanju v preteklem obdobju in tudi v nas samih, ki si želimo in zahtevamo višji in bolj urejen družbeni standard. Gospodarstvo naj bi torej v razmeroma kratkem času namenilo velika sredstva za kritje vseh potreb, ki naraščajo hitreje kot možnosti gospodarstva. Pritisk za vzdržno obremenjevanje gospodarstva je žal zelo prizadel prav telesnokulturno področje, saj je prispevna stopnja znižana od 0,53 na 0,43 %. Kljub večji osnovni masi to znižanje ob upoštevanju višjih cen vseh storitev, predstavlja dejansko manj sredstev kot lani.

Planirani izboljšani položaj telesnokulturnih organizacij v letošnjem letu je tako v stvarnosti propadel. Smo celo na slabšem kot v lanskem letu. Če upoštevamo še zelo povečano aktivnost na tem področju, planirane investicije, ki jih lani sploh ni bilo (kažejo se potrebe 440 starih milijonov samo za adaptacije), potem lahko takoj razumemo, da temperatura ne narašča brez razloga. Prizadete so vse kategorije, od

vrhunskega, tekmovalnega, rekreativnega športa in SSD, najbolj pa so prizadete planirane investicije. Za adaptacijo starih objektov, ki so v večini primerov v slabem stanju in za prepotrebno gradnjo novih, praktično ni nobenih sredstev. Potrebe so, vemo pa tudi, da gospodarstvo ne zmora vsega naenkrat in da so ostale potrebe večje in izgleda tudi nujnejše.

Športni delavci se moramo s tem dejstvom sprijazniti. V vseh letih doslej smo delali v obupnem pomanjkanju in priznati moramo, da smo bili lani in da bomo tudi letos v primerjavi s preteklostjo vseeno v boljšem položaju. Izredno povečane aktivnosti, ki so nam vsem lahko v ponos, bodo iz namen-skih sredstev dobile le približno 50 % potrebnih sredstev za izpolnitev postavljenih planov. Ostala sredstva bomo morali zbrati v kraju samem in s svojim delom. Prav je, da to vzamemo kot dejstvo in da začnemo delati na tem. Žirovci imamo dovolj sposobnih ljudi, ki so poleg tega tudi pripravljeni delati. Slaba lastnost vseh

nas je, da imamo občutek, da nas vsi izkoriščajo, to je postal že kompleks celega kraja. Res je, da so žiri bile in so še vedno v pogledu družbenega standarda vedno med zadnjimi. Večji del krivde za to nosimo sami, to si moramo končno pošteno priznati. Akcije posameznikov, še tako upravičene in na mestu, so že vnaprej obsojene na neuspeh. En sam, navadno ne dovolj informiran in samokritičen glas, žirem ne bo prinesel prav ničesar. Zgodilo se je že, da smo žirovci preglasovali lastnega predstavnika.

Komisija za telesno kulturo in kulturo pri krajevnih skupnosti je prevzela za žirovske razmere nevhvaležno nalogo. Zelim, da bi združili interese, da bi se pogovorili najprej v samem kraju. Zahteve posameznikov so vsekakor upravičene, dogovoriti pa se moramo najprej sami. Vsi moramo imeti jasno in predvsem enako stališče. Le na ta način bomo uspeli, koristili kraju in prebivalcem kraja in mogoče celo zatrli naš žirovski kompleks.

Miha Bogataj